

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΩΝ ΔΕΙΜΝΗΣΤΩΝ

ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ,

Σὺν ᾗ

ΚΑΙ Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ὁ παρὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΩΝΣΤ. ΤΟΥ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ

Ἐκφωνηθεῖς.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

(Ὁδῷ Ἑρμοῦ, οἰκία Κ. Πιτάρη).

ΑΩΜΒ'.

3145

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΩΝ ΔΕΙΜΝΗΣΤΩΝ

ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ,

Σὺν ᾗ

ΚΑΙ Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ὁ παρὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ

Ἐκφωνηθεῖς.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

ΑΩΜΒ'.

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΣΧΙΝΑ

Εἰς

ΤΟΥΣ ΖΩΣΙΜΑΔΑΣ.

Χαίρετ' ἀοίδιμοι ! οἱ γένος ἀτρεκές ὑψόθεν ἐστέ !
Χαίρετε ἐν δαπέδοις λήξιος οὐρανίης.
Ὑμμες πατρίδος ἱρὰ νόον τε φαεννὰ ἔθεσθε,
Δουλιχῶ ἐν βιότῳ ὄλβον σπειράμενοι
Ὑμμες ἐλεύθερον ᾧ ἀμφὶ χροὶ νήσατε φᾶρος
Ἀντί γε δουλοσύνου, πτάσθε τε ἐσσάμενοι.
Τῷ καὶ Θειοτόκης καὶ Εὐγενίου κλέος ἦν,
Ἀστέρε θεσπεσίῳ, ὑμέας ἀμφέπετον,
Κύδεά θ' ὑμείων, Ἑλλήνων ἔθνει πολλῷ,
Φοιβάζοντ' ἄεσαν στήθεα Οἰκονόμου.
Οὕπως ὑμέτερον τὸ ΖΩΣΙΜΟΝ οὔνομ' ὀλεῖται,
Ἑλλάδος ἔς τε μένος οὐρανίῳι μέλει !
Οἰχομένη πνοιῇ θ' Ἑλλήνων θυμὸν ἐλάτε
Ἀλληλόβρωτον, ἔργ' ἐς ὁμοφροσύνης !
Εὐξόμενοι γὰρ ὄρουσαν ἀολλέες ᾧδ' ἐπὶ τύμβῳ,
Καινὸν Ἀθηναίης ἄστυ ἀεζόμενοι.

15

Ἐκθεσις τῶν κατὰ τὸ Ἱερὸν Μνημόσυνον
τῶν ἀειμνήστων

ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ.

ΑΓΓΕΛΘΕΙΣΗΣ εἰς Ἀθήνας τῆς ἀποβιώσεως Νικο-
λάου τοῦ Ζωσιμᾶ, τελευταίου τῆς ἀειμνήστου ἐκείνης ἀδελ-
φικῆς πεντάδος τῆς μεγαλείως εὐεργετησάσης σύμπαν τὸ
τῶν Ἑλλήνων γένος, λόγιοί τινες ὁμογενεῖς, πολλῶν καὶ
ἄλλων ἔχοντες ἢ προσδοκῶντες τὴν συγκαταίνεσιν, ἐκ τοῦ
προχείρου συνελθόντες παρὰ τῷ **Κ. Γεωργίῳ Ἀ. Μαυρο-**
κορδάτῳ, τῇ δευτέρᾳ μὲν τῆς πέμπτῃς ἐβδομάδος, **Μαρ-**
τίου δὲ φθίνοντος τῇ τριακοστῇ, τοῦ τρέχοντος ἔτους
(αωμβ'), ἀπεφάσισαν ἵνα τελέσωσιν ἐκ συνεισφορᾶς ἱερὸν
μνημόσυνον τῶν μακαρίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ἀφ' οὗ λάβω-
σι καὶ τὴν ἄδειαν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
ἐκπαιδεύσεως **Γραμματείας** καὶ διώρισαν ἐπιτροπὴν ἐπι-
μεληθησομένην πάντων τῶν εἰς τοῦτο τεινόντων τοὺς **Γ.**
Αἰνιᾶνα, **Γ. Ἀ. Μαυροκορδάτον**, **Γ. Γεννάδιον**, **Μ. Γ.**
Σχινᾶν, καὶ **Π. Ἀργυρόπουλον**· εἰς οὓς ἐπέκειντο καὶ ἄλλα
μὲν, ἀλλὰ καὶ ῥητῶς ἢ πρόσκλησις τοῦ περικλεοῦς δι-
δασκάλου **Κωνσταντίνου τοῦ Οἰκονόμου** πρὸς ἐκφώνησιν
ἐπιταφίου τῶν ἀναπαυσαμένων· ἔδοξε δὲ ἔτι τοῖς συνελ-
θοῦσι, τελεσθέντος τοῦ μνημοσύνου, λαβεῖν σχέψιν καὶ πε-
ρὶ ἀνεγέρσεως μνημείου λαλήσοντος τοῖς ἐπερχομένοις
τὴν **Ζωσιμαίαν ἀρετὴν**.

Ταῦτα δὲ πάντα ἐμφαίνονται ἐν τῷ ὑπὸ στοιχεῖον Α. ὧδε μεθύστερον δημοσιευόμενῳ γράμματι.

Τῇ οὖν ἐπαύριον ἦλθεν ἡ Ἐπιτροπὴ παρὰ τὸν διδάσκαλον, καὶ τὴν πρόσκλησιν προσήνεγκε. Καὶ πρῶτον μὲν καὶ βαθέως εὐχαριστῶν, ἀπεποιεῖτο ὁ ἀνὴρ τὸν ἀγῶνα, τὸ ἀσθενικὸν αὐτοῦ τῆς σωματικῆς ἕξεως προβαλλόμενος· κατὰ μικρὸν δέ, τῆς αὔρας οἷον ἐπαδούσης τῆς τε ὑποθέσεως καὶ τοῦ ἀρχαίου πολυστεφάνου ἐπιτηδεύματος, προσεπειγούσης δὲ καὶ τῆς εὐρήμονος τοῦ Κ. Γενναδίου προσλαλιᾶς, ὡς ἵππος στατὸς, δεσμὸν ἀπορρήξας, ἐνέδωκε, καὶ ἔφηγεν ἑαυτὸν ὑπείκοντα πρὸς τὸ κατὰ δύναμιν, ἐὰν μόνον καὶ τῇ Κυβερνήσει συνδόξη. Ἐκεῖθεν ἡ Ἐπιτροπὴ πορευθεῖσα προσεκάλεσεν Ἱερουργὸν τῆς τελετῆς τὸν σεβασμιώτατον Ἀττικῆς Ἐπίσκοπον, ὅπου καὶ ἐλαλήθη, ὅτι ἔσται ταῦτα σὺν Θεῷ τῇ ἐρχομένῃ Κυριακῇ, πέμπτῃ τοῦ Ἀπριλίου. Ἀνενεγκοῦσα δὲ τὰ πάντα καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέα, εὔρεν αὐτὸν εὐμενέστατον, ὡς περαιτέρω φανήσεται· πρὸς δὲ καὶ ἐγγράφως τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀπεύθυνε τὰς αἰτήσεις, καθὰ ὑποδείκνυσι τὸ στοιχεῖον Β. Τὸ ἐσπέρας δὲ οἱ ἐπιτροποὶ συνελθόντες παρὰ τῷ Κυρίῳ Γ. Α. Μαυροκορδάτῳ, ὅπου καὶ ἡ ἔννοια τοῦ μνημοσύνου ἀνεφύη τὸ πρῶτον, ἐχώρισαν καταλόγους συνεισφορᾶς, ἐν οἷς καὶ αὐτοὶ ὑπεγράφησαν, καὶ ἀπὸ τῆς ὑστεραίας (πρώτης τοῦ Ἀπριλίου) διαδόντες αὐτοὺς πολλαχοῦ, καὶ αὐτοὶ διακομίσαντες ἐπὶ τε τὰ ἀρχεῖα καὶ πρὸς τοὺς ζηλωτὰς ἀπλῶς τῶν καλῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως ἐγγραφὸν ἔλαβον, συνέλεγον καὶ παρεσκεύαζον τὰ πάντα ἄξια τῆς σεμνοτάτης πανηγύρεως, ὡς παριστῶσιν ὅ,τε τῶν συνδρομητῶν κατάλογος, ἐξ ὧν ἡ πρόσοδος, καὶ ὁ

τοῦ ὅλου δαπανήματος ἀπολογισμός, τὸ Γ. στοιχεῖον ἔχον-
τες ὑπερκείμενον.

Τῇ 2 δὲ Ἀπριλίου ἐξέδωκεν ἡ προδηλωθεῖσα Γραμ-
ματεία τὰ ὑπὸ τὸ Δ δημοσιευόμενα, τὸ μὲν πρὸς τὴν Ἐπι-
τροπὴν, ἀποδεκτικὸν τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνενεχθέντων,
τὸ δὲ, πρὸς τὸν διδάσκαλον Οἰκονόμον, ἀγγελτικὸν ἀσπα-
σιωτάτης ἐπικυρώσεως τοῦ κλήρου τοῦ ἐπ' αὐτὸν πεσόντος.

Ἀλλὰ καὶ τῇ 4 Ἀπριλίου ἔγραψεν ἡ Γραμματεία δύο
πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν, δηλοῦσα ὅτι ἀποφάσει Βασιλικῇ 500
δραχμαὶ δοθήσονται εἰς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
Ταμείου διὰ τὸ Ζωσιμαῖον μνημόσυνον, καὶ ὅτι διατάγμα-
τι πάλιν τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας
πενθηφορήσουσι διδάσκαλοί τε καὶ μαθηταὶ πάντες ἀπανταχοῦ
τῆς Ἑλλάδος. Ἐκδίδονται δὲ ὧδε ἐπόμεναι καὶ αἱ ἐπιστο-
λαὶ αὗται ὑπὸ τὸ Ε. στοιχεῖον.

Οὕτω συμπνευσάντων, θείῳ ἐλέει, ἐπὶ τὴν αὐτὴν νύσ-
σαν (νύσσα δὲ ἦν ὁ τάφος τῶν μεγάλων εὐεργετῶν) τῶν
τε διάφορον ἄλλως ἐχόντων τὴν γνώμην Ἑλλήνων, καὶ
τῆς αὐτῶν Κυβερνήσεως, καὶ τῇ Ἱερᾷ ἐπιπνοίᾳ πεμπο-
μένων τῆς ἐλληνικωτάτης καὶ ἀκραιφνεστάτης καὶ εὐσε-
βεστάτης τῶν ἀποιχομένων ἀρετῆς, καθ' ἣν τὴν Ἑλλάδα
καὶ μόνην, ἀλλὰ σώαν καὶ ἀσχιδῇ, διέζησαν πνέοντες,
ἀνέλαμψεν ἡ πέμπτη τοῦ Ἀπριλίου. Κυριακὴ οὕσα ἐβδο-
μάδος τῆς πέμπτης τῶν εὐαγῶν Νηστειῶν, καὶ ἐνδεκάτη
μὲν ἀπὸ τῆς ἐπετείου ἡμέρας τῆς πανελληνίου Ἐπαναστά-
σεως, κατ' αὐτὸ τὸ τοῦ ἔτους ἔαρ, ὡς εὐαγγέλου γεγο-
νότος τοῦ θανάτου τοῖς μακαρίταις, παραμονὴν δὲ ἔχουσα
καθ' ἱλεῶν τινα καὶ ἐνθέως ἐρωτικὴν σύμπτωσιν τὴν τοῦ
ὀσίου Ζωσιμαῖ μνήμην, καὶ πέμπτη ὑπάρχουσα πρὸ τῶν
ἀναμνηστηρίων τῆς πολυκλαύστου ἀνακρεμιάσεως τοῦ θείου
Πατριάρχου Γρηγορίου, καὶ ἐβδόμη πρὸ τῆς ἀναζωώσεως

Λαζάρου τοῦ μακαρίου φίλου τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος, καὶ ὅλως πανταχόθεν θεοφιλῇ καὶ ὁσίαν καὶ φιλάνθρωπον ἔχουσα τὴν δορυφορίαν. Καὶ ἐδέχετο δὴ ἀπὸ βαθείας πρωΐας ὁ τῆς ἁγίας Εἰρήνης ναὸς, πενθίμως κεκοσμημένος τὰ πρόθυρα, καὶ τὰ κόλυβα τῶν μακαριτῶν ἔχων τοῦ ἱεροῦ προκείμενα, εὐπρεπέστατα παρσκευασμένα, ἐδέχετο καὶ πλῆθος, καὶ ἄρχοντας, καὶ διδασκάλους, καὶ μαθητάς, καὶ Ἀρχιερέα μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν κλήρου, καὶ γυναῖκας, καὶ παιδιά, καὶ γέροντας, πενθειμονοῦντας μάλιστα τῇ ψυχῇ καὶ κατανενυγμένους, καὶ πνῖγος ἐγίνετο ἐν κατὰστένω τόπῳ διὰ τὴν συρρόσῃν. Συντελεσθείσης δὲ τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας, ἀντὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἄτματος, ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ὁ διδάσκαλος. Καὶ πρῶτον μὲν τὸ πνιγερὸν τοῦ ἀέρος, καταπιέζον τὸν πνεύμονα, διέκοπτε τὴν αὐτοῦ λαλιὰν, ἄλλως τε καὶ πρότερον ἤδη ἀσθενικοῦ. Ἐγίνετο δὲ μετὰ καὶ θόρυβος ἐξ ὠθισμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ νηπίων ἀναβοῆς, παρ' αὐτὸν τὸν ἄμβωνα θυραυλούντων ἐν ἀγκάλαις μητέρων· ἀλλὰ τέλος τὸ ἔμφυτον τῷ ῥήτορι σθένος, διελάσαν τὸν τοιοῦτον συννεφασμὸν, δοθείσης δὲ καὶ ἄλλης διόδου τῷ ἔξωθεν ἀέρι, εἶπεν ἀπὸ στήθους καὶ ἀνεπιβιάστως ὅσα ἀναγινώσκονται μὲν ὑπὸ τὸ Z. στοιχεῖον, (ζῳσιμος καὶ ὧδε ὁ φθόγγος!) ἀλλ' οὐπω· αὐτόχρημα, οἷα καὶ ἐλέχθησαν, ἔχουσι ζωγραφεῖσθαι, ἢ μᾶλλον, ἀναποιεῖσθαι λαλητικῶς, τῆς τε χειρονομίας τῆς ἀρχιτέκτονος ὄντα κεχωρισμένα, καὶ τοῦ πολιωτάτου σχήματος τοῦ ῥήτορος, καὶ τῆς φωνῆς, καὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ ἰδρύματος, ὃ καταλαβὼν ἐπέιχεν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος, κύριος οἷον τοῦ ἐκεῖ τόπου καὶ τῆς προσοχῆς τῶν ἀκουόντων ποιμήν. Καταβάντος δὲ, ἐψάλλη τὸ ἱερὸν μνημόσυνον, καὶ ἅπαντες τὰς ψυχὰς τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῷ Θεῷ παραθέμενοι, ἀπεχώρησαν. Ἡ δὲ ἐπιτροπὴ παραγενομένη

εἰς τὸν οἶκον τοῦ διδασκάλου, εὐχαρίστησεν αὐτῷ, καὶ τὸν λόγον ῥητήσατο εἰς ἐκτύπωσιν, καὶ ἔλαβε μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Λογοθετηθέντος ἔπειτα τοῦ χρηματικοῦ μέρους τοῦ μνημοσύνου, εὐρέθησαν προσελθοῦνται μὲν ἐκ τῶν συνεισφορῶν δραχμαὶ 910, 93 δαπανηθεῖσαι δὲ 596, 49, καὶ τὸ κατὰλοιπον, 314, 44, ὥς φαίνεται ἐν τοῖς προμνημονευθεῖσι καταλόγοις. Ἐκδοθέντος δὲ τῇ 9 Ἀπριλίου καὶ τοῦ ἐντάλλματος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ τῶν 500 δραχμῶν παρεκτικοῦ, συμποσοῦται σήμερον τὸ ὅλον παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ πλεονάζον κεφάλαιον εἰς δραχμάς 814, 44· ἀφορμὴ καὶ ὑπόστασις τῶν ἐπισυλλεγησομένων πρὸς ἀνιδρύσιν τοῦ μνημείου.

Τῇ δὲ 20 Ἀπριλίου ἔγραψεν ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ὑπὸ Η. στοιχεῖον εὐχαριστήριον ἐπιστολήν, καὶ οὕτω συγκλείσασα τὰ τοῦ μνημοσύνου, ἀποδίδωσι μὲν διὰ τοῦ παρόντος δημόσιον τὸν λόγον τῶν αὐτῇ πεπραγμένων, ὑμνεῖ δὲ τὸν Δοτῆρα τῶν ἀγαθῶν, καὶ εὐχεται ἵνα τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ τὸ ἔργον τῆς τοῦ μνημείου ιδρύσεως ὅσον τάχιστα εἰς πέρας ἀχθῇ, τῷ φιλοπάτορι ζήλῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους φιλοτιμότατα συμπροθυμουμένης καὶ τῆς αὐτοῦ Κυβερνήσεως.

Ἀθήνησι τῇ 21 Ἀπριλίου 1842.

Ἡ ἐπὶ τοῦ μνημοσύνου τῶν ἀειμνήστων
Ζωσιμάδων Ἐπιτροπή.

Γ. ΑΙΝΙΑΝ

Μ. Γ. ΣΧΙΝΑΣ

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

Γ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ.

A.

Ἐπειδὴ Νικόλαος ΖΩΣΙΜΑΣ, μόνος
 τέως περιών των ἀδελφῶν ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ,
 ἀνηγγέλθη ἄρτι τετελευτηκῶς ἐν Νίζνῃ τῇ
 κατὰ Ῥωσσίαν, καὶ ἐκλέλοιπε δὴ σὺν αὐτῷ
 ἡ μακαρία ΖΩΣΙΜΑΙΑ πεντάς, ἄνδρες
 πολλὰς καὶ μεγάλας ὠφελείας τῷ γένει πα-
 ρεσχηκότες, οὐδὲν ἀνέκαθεν πνέοντες, ὅτι
 μὴ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐκλειαν τῆς πα-
 τρίδος, ἀφθόνοις τε δαπάναις καὶ προθυμίᾳ
 λιπαρεῖ τὴν Ελλάδα εὐερεστήσαντες, τὰ
 μὲν διδασκαλείων πολλαχοῦ τῆς Ἑλλά-
 δος ἐγκαταστήσαντες, τὰ δὲ καὶ βιβλίων ἐκδό-
 σεσιν, ὅσα γε καὶ ἀριθμεῖν χαλεπὸν, βιβλιο-
 θήκαις τε μὴν καὶ ἀρχαιολογικαῖς συλλο-
 γαῖς τὰς πόλεις πλουτίσαντες, καὶ δὴ καὶ
 τῇ ὀρθοδόξῳ Εκκλησίᾳ εὐσεβοῶς καὶ προθυ-
 μως πλεῖσθ' ὅσα ἀναθέμενοι μάλιστα, καὶ
 ἄλλως δὲ πολλαχῶς καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ ἐφ'
 ὅλην πεντηκονταετηρίδα τὴν Πατρίδα, ὡς
 οὐδένας ἄλλοι, εὐπεποιηκότες, καὶ πατέρες

καὶ ἄρωγοὶ καὶ κηδεμόνες τοῦ ἀνεγειρομένου
ἔθνους τῶν Ἑλλήνων, ἔτι καὶ τὸν περὶ τῶν
ὅλων ἀναβαλλομένου κίνδυνον ἀριδῆλως
ἀναδειχθέντες·

Ἔδοξε τοῖς Ἀθήνησι λογάσι τῶν Ἑλλή-
νων συνελθοῦσιν ἐπιτελέσαι τοῖς μακαρί-
ταις ΖΩΣΙΜΑΔΑΙΣ δημοσίᾳ μνημόσυ-
νον ἱερὸν κατὰ τὸν ἐν Χριστῷ πάτριον νό-
μον, ἐγκρίσει καὶ συνεργείᾳ τῆς ἐπὶ τῶν
Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Εκπαιδεύσεως
Γραμματείας.

Ἐπιτραπῆναι δὲ τὴν ἐπιμέλειαν ἀνδράσι
πέντε τῶν Ἀθήνησι λογίων ὁμογενῶν, Γε-
ωργίῳ Αἰνιδᾷ, καὶ Γεωργίῳ Μαυροκορ-
δάτῳ, καὶ Γεωργίῳ Γενναδίῳ, καὶ Μιχαή-
λῳ Γ. Σχινᾷ, καὶ Περικλεῖ Ἀργυροπούλῳ,
οὓς ἐπιμεληθῆναι καὶ κοσμηῆσαι τὰ κατὰ
τὴν τελετὴν.

Καὶ προσκαλέσαι μὲν αὐτοὺς, εἴ περ ἐξείη,
τῶν ἐπιδημούντων ἀρχιερέων τρεῖς, εἰ δὲ
μή γε, ἓνα μετὰ τεσσάρων ἱερέων καὶ δύο
διακόνων συλλειτουργήσοντας ἡμέρα τα-

κτῇ ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης πα-
ρακαλέσαι δὲ προσκειμένως καὶ τὸν σοφὸν
πρεσβύτερον Κωνσταντῖνον τὸν ἐξ Οἰκονό-
μων εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς Ἀοιδίμοις **ΖΩΣΙΜΑ-**
ΔΑΙΣ ἔπαινον τὸν πρέποντα.

Προσεκκλησιάσαι δὲ τῆς ἱερᾶς κοινωνή-
σοντας τελετουργίας καὶ τῶν ἐπικηδείων
προσευχῶν τοὺς τε Καθηγητὰς τοῦ Πανε-
πιστημίου καὶ τοῦ Γυμνασίου μετὰ τῶν
μαθητῶν πάντων, καὶ τοὺς ἐν ἀξιώμασι τῶν
ὁμογενῶν.

Ἐπιδοῦναι δὲ καὶ ταῖς Ἀθήνησιν ἱεραῖς
Ἐκκλησίαις πάσαις, μνημονεύεσθαι **Α-**
ΝΑΣΤΑΣΙΟΝ καὶ **ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ** καὶ
ΝΙΚΟΛΑΟΝ καὶ **ΖΩΗΝ** καὶ **ΜΙΧΑΗ-**
ΛΟΝ ἐν ταῖς θείαις Μυσταγωγίαις εἰς ἐπή-
κοον πάντων.

Τούτων δὲ γενομένων, σκέψασθαι καὶ
περὶ μνημείου ἀνεγέρσεως ἀξίου τῆς **ΖΩ-**
ΣΙΜΑΔΩΝ ἀρετῆς, ἧς ἐπιδεικνύμενοι διε-
τέλεσαν, ὅπως ἅπασι κατάδηλον γένηται,

ὅτι τὸ τιμᾶν τοὺς ἀγαθοὺς πατριὸν τῇ
Ἑλλάδι.

Γέγραπται Ἀθήνησιν, ἐν ἔτει σωτηρίῳ
αὐμβ' μηνὸς Μαρτίου λ'.

Γεώργιος Αἰνιάν. Μιχαήλ Γ. Σχινᾶς.
Γεώργιος Γεννάδιος. Κ. Δ. Σχινᾶς. Φίλιπ-
πος Ἰωάννου. Ἀ. Σ. Μάμουκας. Θ. Μανού-
σης. Ν. Ρενιέρης. Γ. Κ. Τυπάλδος. Γ. Ἀ.
Μαυροκορδάτος. Ν. Λεβαδιεύς. Γ. Δοκός.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης. Π. Ἀργυρόπουλος.
Κ. Ν. Δόσιος. Δ. Γ. Σοῦτσος. Α. Ρ. Ραγ-
καβῆς. Ν. Ἀ. Μαυροκορδάτος. Ἰ. Κοκ-
κῶνης. Ἰ. Φιλήμων. Ἡ. Τανταλίδης.

B.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Β. Γραμματεία, τῆς Ἐπικρατείας.

Διορισθέντες οἱ ὑποφαινόμενοι μέλη Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκτέλεσιν μνημοσύνου τῶν ἀριδίων Ζωτιμάδων γεννησομένου τὴν προσεχῇ κυριακὴν, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐσωκλείστου, ἐξαιτούμεθα τὴν ἔγκρισιν καὶ ἄδειαν τῆς Βασιλικῆς ταύτης Γραμματείας, καὶ ἰδίᾳ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Διδασκάλου Κυρίου Οἰκονόμου εἰς ἐκφώνησιν τοῦ ἐπιταφίου λόγου.

Ἀθήνησι τῇ 31 Μαρτίου 1842.

Οἱ εὐπειθέστατοι

Γ. ΑΙΝΙΑΝ

Γ. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

Μ. Γ. ΣΧΙΝΑΣ.

Γ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Γ.

Ἀπολογισμὸς τῶν καταβληθέντων καὶ δα-
πανηθέντων περὶ τὸ ἱερὸν μνημόσυνον
τῶν ἀοιδίμων ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ.

Καταβολαί.

	Δρ.	Λ.
Ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ.	500	
Ἀργολίδος Κύριλλος.	25	
Ἀρσένιος Ἀρχιμανδρίτης.	5	
Ἀναγνωστάκης.	5	
Α. Ν. Οἰκονόμος.	2	
Α. Π. Παγκαθῆς.	12	
Α. Μάμουκας.	12	
Αθ. Γ. Κωστόπουλος.	10	
Α Δ. Νεροῦτσος μαθητ. τοῦ Γυμν.	3	
Ἀπόστολος Ζ. Γεωργίου.	1	
Ἀντώνιος Μαυρομάτης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5	
Ἀθανάσιος Σκαμπαβίας μαθητ. τοῦ Γυμν.	6	
Ἀγγελῆς Δ. Καπότης μαθητ. τοῦ Γυμν.	2	
Ἀλέξανδρος Μ. Καμπάνης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5	
Βέλιος.	5	
Βυζούλας.	3	
Γ. Γεννάδιος.	25	
Γ. Α. Μαυροκορδάτος.	12	
Γ. Σταῦρος.	12	
Γ. Βιώνης.	5	
Γρηγ. Μάνδρας Μιτυληναῖος.	3	
Γ. Α. Βοῦρος.	5	
Γ. Παπατολιώτης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5	
Γεώργιος Κωνσταντινίδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	6	

Γ. 'Α. Βακαλόπουλος.	5
Γ. 'Αναγνώστου 'Ηπειρώτης μαθητ. τοῦ Γυμν.	2
Γρηγ. Παππαδόπουλος.	5
Γεώργιος 'Υψηλάντης μαθητ. τοῦ Γυμν.	1
Δομνάνδος.	10
Δραγούμης.	5
Διονύσιος Βοῦλσος.	12
Δοῦλας.	2
Δ. Γ. Σοῦτσος.	12
Δημήτριος Μαυρίκης μαθητ. τοῦ Γομν.	20
Δημήτριος Φωτιάδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Δημήτριος 'Αλέκου μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Δημήτριος Κ. Χ. Νικολάου μαθητ. τοῦ Γυμν.	3
Δημήτριος Παγωνίδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	3
Δανιήλ Κωνσταντινίδης ἐκ Βάρνης μαθ. τοῦ Γυμν.	2
Δ. Ν. 'Ράπτου Σπετσιώτης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Δ. Κ. Βενέτιος Κεφαλλήν μαθητ. τοῦ Γυμν.	6
Εὐβοίας Νεόφυτος.	10
'Ε. Σίμος.	3
Εὐστράτιος Σκαναβῆς μαθητ. τοῦ Γυμν.	4
Ζοχιὸς	3
'Η Κυρία Χατσοπούλου.	15, 45
'Η. Τανταλίδης.	5
Θήρας Ζαχαρίας.	10
Θ. Φαρμακίδης.	5
Θεοφάνης Σιατιστεύς.	6
Θ. Μανούσης.	12
Θρασύβουλος Περίδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	2
'Ι. Τυπάλδος.	5
'Ι. Φιλήμων.	20
'Ι. Ψαθᾶς.	6
'Ι. Βοῦρος.	10
'Ισχύμαχος.	5
'Ι. Γ. Σεμπιέλλος μαθητ. τοῦ Γυμν.	4
'Ι. Πασπάτης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
'Ι. Νικολαΐδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	2

Ἰ. Αὐ. μαθητ. τοῦ Γυμν.	3
Ἰφικράτης Τεπεγκιώζης μαθητ. τοῦ γυμν.	4
Κριεζῆς.	15
Κ. Δ. Δόσιος.	12
Κόμης Ῥώμας.	22, 32
Κ. Πετσάλης.	12
Κ. Ζωγράφος.	12
Κ. Νέγρης.	12
Κ. Κολοκοτρώνης.	12
Κόνιαρης.	5
Κ. Κοκκώνης.	12
Κλεάνθης.	20
Κωνσταντῖνος Κοντογόνης.	12
Κ. Πλατύς.	12
Κ. Κλονάρης.	12
Κ. Ἡρακλείδης	5
Κ. Νεστορίδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Κ. Διομήδης.	5
Κ. Τ. Οἰκονομίδης.	6
Κ. Γ. Μαντέλας μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Λουκάς Μ. Ζερλέντης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5
Μ. Σοῦτσος.	18
Μ. Γ. Σχινᾶς.	12
Μάμουκας.	3
Μποτλῆς.	5
Μαρινάκης.	5
Μελᾶς.	5
Μινωτὸς μαθητ. τοῦ Γυμν.	6
Ν. Ἀ. Μαυροκορδάτος.	12
Νικόλαος Χορτάκης.	10
Νάρκισσος Μορφεύς.	5
Ν. Δημητρελλῆς Μιτυληναῖος μαθ. τοῦ Γ.	5
Ν. Λ. Γεράσης μαθητ. τοῦ Γυμν.	3
Νικηφ. Ἱεροδιάκονος Λέσβιος μαθ. τοῦ Γ.	2
Νεάνις Μιτυληναία.	
Ξαγθόπουλος.	3

Ξενοφῶν Γ. Καραπαναγιώτης μαθητ. τοῦ Γ.	1
Πρώην Δαμαλῶν Ἰωνᾶς.	10
Π, Ἠπίτης.	10
Π. Καλλιγᾶς.	12
Π. Ἀργυρόπουλος.	12
Παπαρηγόπουλος.	5
Π. Τυπάλδος.	6
Π. Στροῦμπος.	5
Πιτσιπιός.	5
Π. Παπαζαφειρόπουλος μαθ. τοῦ Γυμν.	1
Παναγιώτης Ν. Ῥαζῆς μαθ. τοῦ Γυμν.	5
Πάτροκλος Μ. Ῥαυτόπουλος μαθ. τοῦ Γυμν.	4
Παναγῆς Φωκᾶς Κεραλλήν μαθ. τοῦ Γυμν.	4
Σελασίας Θεοδώρητος.	10
Σταῦρος.	12
Σ. Πήλληκας	10
Σ. Δάρας.	5
Σοφοκλῆς Κ. Οἰκονόμος.	12
Σ. Δ. Βοῦρος.	12
Σκουλούδης.	10
Σαμουρκάτης.	10
Σιλίβεργος.	12
Σ. Ἀ Σίμος.	5
Σ. Γ. Τσίμας μαθ. τοῦ Γυμν.	2
Σωτήριος Γιακσῆς μαθητ. τοῦ Γυμν.	1
Σπυρίδων Ν. Χαρμούκης Ζακύνθιος μαθ. τοῦ Γ.	3
Ὕδρας Γεράσιμος.	6
Φιλόθεος Οἰκονομόπουλος.	3
Φλογαίτης.	5
Χ. Βίρας.	6
Χ. Ζώτος.	5
Χαροδημος Δραγάτσης.	5
Χαρίτων Παπα-Ἀθανασίου μαθητ. τοῦ Γυμν.	2
Χρῆστος Σλανκίου Μηχαῆλος	1
Χριστόδουλος Ἰωαννίδης μαθητ. τοῦ Γυμν.	5

Δαπάνη.

	Δρ.	Λ.
Εἰς κόλυβα	85,	57
• κηρία	187	
• ταινίας πενθίμους	146	
• ἐπικόσμησιν τῶν προθύρων τοῦ Ναοῦ	22,	1
Τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγ. Εἰρήνης καὶ τοῖς ἱερεῦ- σι καὶ διακόνοις καὶ ψάλταις	70	
Ταῖς ἐν Ἀθήναις ἱεραῖς Ἐκκλησίαις πάσαις διὰ τεσσαρακονταλείτουργα	70	
Ἀντιμίσθια ὑπηρετῶν καὶ ἄλλα	15,	91
	596,	49
	Δρ.	Λ.
Εἰσεπράχθησαν	1410,	93
Ἐδαπανήθησαν	596,	49
Λείπονται ἔτι		
	814,	44

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Γεώργιον Αἰνιᾶνα, Γεώργιον Α.
Μαυροκορδάτον, Μιχαήλ Γ. Σχινᾶν, Γεώργιον
Γεννάδιον, καὶ Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, τοὺς
ἐπιτετραμμένους τὴν ἐπιμέλειαν τῆς τελέσεως
ιεροῦ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν
Ζωσιμάδων.

ΤΑ δόξαντά τισι τῶν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ
λόγοις διαπρεπόντων ὁμογενῶν, κατὰ τὴν προᾶξιν τὴν ὑπ'
αὐτῶν ὑπογραφεῖσαν τῇ 30 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ἐν
τῇ αἰτήσει Ὑμῶν α'. ἰσταμένου ἐπισυναφθεῖσαν ἐν ἀντι-
γράφῳ, ἀποδεχόμεθα πληρέστατα κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον
προθύμως, καθ' ὅσον ἡ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων ὑπόθεσις
ὑπάρχει καὶ πρὸς τὴν μνήμην τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων,
τῶν τοὺς Ἑλληνας κοινῇ τε καὶ ἰδίᾳ εὐεργετησάντων, πρε-
πωδესτάτη, καὶ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ
ἔθνους ἀξία εἰς δεῖγμα ὀφειλομένης πρὸς τοὺς Εὐεργέτας
εὐγνωμοσύνης.

Ἐφ' ᾧ, ἐπινεύσει καὶ ἀδεία τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασι-
λέως καὶ Κυρίου ἡμῶν, ἐκδιδόντες διὰ τοῦ παρόντος τὴν
πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἔγκρισιν, ἐπειγόμεθα πρόθυμοι
ἵνα εἰδοποιήσωμεν Ὑμᾶς συγχρόνως, ὅτι, καὶ κατὰ τὴν
αἴτησιν Ὑμῶν, καὶ κατὰ τὸ εἶκος, ἐπεστείλαμεν ἰδίως ἔγ-
γραφον πρὸς τὸν Λίδεσιμώτατον Πρεσβύτερον Κύριον Κων-
σταντῖνον τὸν ἐξ Οἰκονόμων, τὸν καταλλήλως ὑφ' Ὑμῶν
παρακληθέντα εἰς ἐκφώνησιν ἐπαίνου ἀξίου ἐπὶ τοῖς ἀοι-
δίμοις Ζωσιμάδαϊς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ἰ. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ τῆς τελετῆς ἱεροῦ μνημοσύνου
ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τὸν Αἰδесиμώτατον Πρεσβύτερον Κύριον Κων-
σταντῖνον τὸν ἐξ Οἰκονόμων.

Ἡ ἀρτίως διαδοθεῖσα ἐνταῦθα εἰδησις τῆς ἀποβιώσεως
Νικολάου τοῦ Ζωσιμᾶ, τοῦ μόνου ἐκ τῶν ἀοιδίμων ἀδελ-
φῶν Ζωσιμάδων ἐπιζήσαντος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς ἡμε-
ρῶν, ἐλύπησε τοὺς Ἕλληνας, τοὺς κοινῇ τε καὶ ἰδίᾳ πολ-
λὰ καὶ μεγάλα πολυτρόπως εὐεργετηθέντας ὑπὸ τῆς ἀει-
μνήστου ἐκείνης ἀδελφότητος.

Τινὲς τῶν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ λόγοις δια-
πρεπόντων ὁμογενῶν, συνελθόντες, ἔκριναν, καὶ πρὸς μνή-
μην τῶν ἀοιδίμων αὐτῶν εὐεργετῶν πρεπωδέστατον, καὶ τοῦ
εὐγνώμονος Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἄξιον εἰς δεῖγμα εὐγνωμο-
σύνης ὀφειλομένης τοῖς εὐεργέταις, ἵνα τελεσθῇ δημοσίᾳ
καὶ κατὰ τὸν πάτριον τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας
νόμον, ἱερὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει
γεγονότων ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, οἵτινες, διανύσαντες ὅλον

τὸν ἑαυτῶν βίον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἀνεγράφησαν δι' ἀνεξαλείπτων χαρακτήρων Εὐεργέται ἀπαξάπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους· παρακληθῆ δὲ ἡ Ὑμετέρα Αἰδεσιμότης εἰς ἐκφώνησιν λόγου ἐπαινετικοῦ τῶν ἀοιδίμων ἀνδρῶν, ὑπὲρ ὧν τελεσθήσεται τὸ μνημόσυνον, κατὰ τὴν προτεχῇ Κυριακὴν (Ὡ. ἱσταμένου), ἡμέραν τακτὴν πρὸς τελετὴν τοιαύτην.

Εἰδοποιηθέντες περὶ τούτου ὑπὸ τῆς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἱεροῦ μνημοσύνου ἐπιμεληθησομένης πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀπεδέχθημεν πληρέστατα τὰ δόξαντα τοῖς εἰρημένοις φίλοις τῆς ἀρετῆς ἀνδράσι, κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον προθύμως, καθ' ὅσον ἔγνωμεν, ὅτι οἱ μνήμην αἰδίου τῆς αὐτῶν ἀρετῆς καταλιπόντες Ζωσιμάδαι, ἔξουσιν ἄξιον ἱερὸν ἐπαινέτην Κωνσταντῖνον τὸν ἐξ Οἰκονόμων, τὸν ἐπὶ λόγοις καὶ ἐπὶ κηρύγμασιν Ἱεροῖς διαπρέποντα ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἀγίᾳ, Ἀποστολικῇ, Ὁρθοδόξῳ, Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἐπινεύσει δὲ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως καὶ Κυρίου Ἡμῶν, ἐκδιδόντες ἤδη τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἔγκρισιν, ἐπειγόμεθα πρόθυμοι, ἵνα γνωστοποιήσωμεν αὐτὸ τοῦτο καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Αἰδεσιμότητα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ τῆς τελετῆς Ἱεροῦ μνημοσύνου ὑπὲρ
τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀδελφῶν
Ζωσιμάδων.

Ἀρ. 13465

845

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Πρὸς τὴν Πενταμελῆ Ἐπιτροπὴν, τὴν ἐπιτετραμμέ-
νην ἤδη τὴν ἐπιμέλειαν τῆς τελέσεως Ἱεροῦ
μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν
Ζωσιμάδων.

ΜΕΤΑ τὰ ἐπισταλέντα εἰς ὑμᾶς διὰ τοῦ ἐπισήμου ἐγ-
γράφου 2. ἱσταμένου, προσεπιστέλλονται καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς καὶ Κύριος ἡμῶν δι' Ὑψη-
λῆς Βασιλικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀρ. 775, ηὐδόκησε νὰ δια-
τάξῃ νὰ δαπανηθῶσιν ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου
500 (πεντακόσiai) δραχμαὶ διὰ τὸ ὑπὲρ τῶν ἐν μακαρίᾳ
τῇ λήξει ἀδελφῶν Ζωσιμάδων Ἱερὸν μνημόσυνον. Τὰ
χρήματα ταῦτα θέλουν δοθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τακ-
τικῇ ἀποδείξει, προσαρτηθησομένη εἰς τὸ ὑφ' ἡμῶν ἐκ-
δοθησόμενον χρηματικὸν ἔνταλμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ἰ ΡΙΖΟΣ.

Περὶ τῆς τελετῆς τοῦ ὑπὲρ
τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων
ἱεροῦ μνημοσύνου.

Αρ. 13465 καὶ 13466

845

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν πενταμελῆ Ἐπιτροπὴν τὴν ἐπιτετραμμέ-
νην ἤδη τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ
Ἱεροῦ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν
Ζωσιμάδων.

ΚΑΘ Ὑψηλὸν Βασιλικὸν Διάταγμα, σήμερον ἐκδο-
θὲν, ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς καὶ Κύριος ἡμῶν ηὐ-
δόκησε νὰ διατάξῃ νὰ πενθηφορήσωσιν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας
πρὸς μακαρίαν τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων μνήμην, οἱ Κα-
θηγηταὶ καὶ μαθηταὶ τοῦ Β. Πανεπιστημίου, καὶ οἱ Κα-
θηγηταί, Διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν
λοιπῶν Σχολείων τοῦ Κράτους.

Τὸ πένθος διὰ τοὺς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ διαμένοντας ἄρ-
χεται ἀπὸ τῆς αὔριον· οἱ Κύριοι, ὅτε Πρύτανης τοῦ Β.
Πανεπιστημίου καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Γυμνασιάρχης, εἰδοποιή-

θησαν περί τούτου, καὶ ἐγνωστοποιήθη συγχρόνως εἰς αὐ-
τοὺς, ὅτι ἡ πένθιμος ταινία θέλει δοθῇ ὑρ' ὑμῶν, τῶν
ἐπιτετραμμένων τὴν φροντίδα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ μνη-
μοσύνου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1842.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. ΡΙΖΟΣ.

Περὶ πένθους

ΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ

Το Ακαδημαϊκόν Συμβούλιον 1842

Ε. Παναγιώτης, Γραμματεὺς

1842

ΣΟΤΟΛ

ΣΟΙΦΑΤΙΠΕ

Z.

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΩΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ

ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ.

(Ἐξεφωνήθη τῷ 1842 Ἀπριλίου 5, τῇ Ε΄ Κυριακῇ τῶν νη-
στειῶν, Ἀθήνησιν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης).

« Διῆλθεν εὐεργετῶν » (Πράξ. Ι. 38.).

§. α'. **ΤΩΝ** αἰδίων Ζωσιμάδων ἐπιτελοῦμεν σήμερον
τὸ μνημόσυνον. Ὅσιον, ἀδελφοί, τὸ καθῆκον καὶ ἱερὸν, καὶ
ἡ εὐγνωμοσύνη δικαία καὶ χριστιανικὴ, καὶ μάλιστα τοῖς
ὀρθοδόξοις Ἑλλησι πρέπουσα. Ποθοῦσι τοὺς τελευτήσαν-
τας εὐεργέτας οἱ εὐεργετηθέντες, καὶ δάκρυ θαλερὸν ἐπι-
σπένδουσιν εἰς τὸν τάφον καὶ τὴν μνήμην αὐτῶν, ὡς φό-
ρον εὐγνωμοσύνης· ἀλλὰ καὶ συνοδεύουσιν αὐτοὺς δι' εὐ-
χῶν, καὶ συμπροπέμπουσιν εὐλαβῶς εἰς τὴν ἄνω ζωὴν
ἐκδημήσαντας. Διὰ ταῦτα, μόλις τοῦ τελευταίου τῶν Ζω-
σιμάδων ὁ θάνατος ἐκηρύχθη, καὶ ἡ μνήμη τῆς ὅλης
τῶν εὐεργετῶν ἀδελφότητος εὐλογεῖται πανδήμως. Καὶ
πανήγυρις εὐαγῆς συγκροτεῖται, καὶ σύλλογος ἀριπρεπῆς
συναθροίζεται καὶ σεβάζμιος. Ἦδη καὶ θυσία ἀναίμακτος

ὑπὲρ τῶν μακαρίων αὐτῶν ψυχῶν τελεσιουργεῖται, καὶ εὐχαὶ καὶ δεήσεις ἱλαστήριοι πρὸς Θεὸν ἐκφωνοῦνται, καὶ θυμίαμα λατρείας εἰς τὸ θεῖον τέμενος ἀνακαίεται, καὶ λαμπρὰ σελαγίζει φωτοχυσία, καὶ λαὸς βαρὺς αἰνοῦσι τὸν Κύριον. Ἐπιλαμπρύνει δὲ τὴν ἱερὰν σύναξιν καὶ θεία τις εὐδοκία, καθ' ἣν τὴν σήμερον ἡμεῖς διετάχθη ἡ τοῦ μνημοσύνου τελετή, ὁπότε μετὰ τῆς μνήμης τῆς ὁσίας Μαρίας γεραίρει ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τὴν ὁσίαν κηδεύσαντος ἱερωτάτου ἐν Πατράσι Ζωσιμά, ὡς ἂν συμπαρόντος μεθ' ἡμῶν καὶ συνικετεύοντος καὶ τοῦ θείου Πατρὸς ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῶν δμωνύμων Ζωσιμάδων. Φαίνεται δέ πως καὶ ὁ καιρὸς τὸ πολυπληθὲς τῆς ὁμηγύρεως ὠραίζων. Ἔαρος ὥρα, καὶ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν, ὡς ἀπὸ σίμβλων, τῶν οἰκιῶν ἐκχυθέντα συνέδραμον, ὡς ἂν μέλισσαι, προσπετόμενα βοτρυδὸν εἰς τὰ οὐράνια ἄνθη τοῦ Παραδείσου τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡμᾶς ἀνέστησεν ἡ ἀγάπη, καὶ πάρεσμεν λησμονήσαντες καὶ τοῦ γήρως καὶ τοῦ σώματος τὴν ἀσθένειαν, προθύμως λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τῇ κατὰ δύναμιν φωνῇ περιβορβοῦμεν εἰς τὴν στεφανουμένην μνήμην τῶν ἐν Χριστῷ ἀναπαυθέντων Ζωσιμάδων, καὶ διηγούμεθα τὴν αὐτῶν ἀρετὴν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ὠφέλειαν τῶν ζώντων ὁμογενῶν. Σεμνότατον τὸ ἐγχείρημα καὶ σπουδαῖον, ὁμολογοῦμεν καὶ πολὺ τὴν ἡμετέραν ἀδυναμίαν ὑπερτερεῖ ἡ τοῦ λόγου ὑπόθεσις. Ὅθεν καὶ ἡ φιланθρωπία τῶν προσκαλεσαμένων καὶ τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήτεως ἡ διάταξις ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν ἐποίησατο τὴν πρόσκλησιν, εἶον ἀπολογία εἰς ἡμᾶς ἀπολείπουσα τὸ ἀπαράσκευον καὶ ἀνέτοιμον. Ἀλλ' ὁ ἐνισχύων τοὺς κεκμηκότας, καὶ διδοὺς ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ, δῶη ἡμῶν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, καὶ καταρτίσαι τῶν

χειλέων μου τὸν φθόγγον ἐν Ἐκκλησίᾳ λαοῦ, ἐν καθέ-
δρᾳ πρεσβυτέρων, εἰς αἴνεσιν καὶ δόξαν τοῦ προσκυνητοῦ
καὶ παναγίου αὐτοῦ ὀνόματος.

§ β'. «Διῆλθεν εὐεργετῶν». Οὕτως ὁ θεῖος Πέ-
τρος ὑμνήσῃ κηρύττων τὸν θεάνθρωπον Σωτῆρα τοῦ κόσμου
« Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ ὡς ἔχρισεν αὐ-
τὸν ὁ Θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει·
ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας
τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου ». Καὶ τοῦτο τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης λαμπρότα-
τον γνώρισμα διέταξεν αὐτὸς ὁ τοῦ κόσμου Σωτὴρ εἰς πάν-
τας τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ μαθητάς, τὴν εὐεργεσίαν. « Ἀγα-
θοποιεῖτε, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς
ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. — γίνεσθε
οἱ οἰκτίρμοι, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκ-
τίρμων ἐστίν » (α). Ταύτην, ἀδελφοί, τὴν ἐντολὴν
τῆς ἀγαθοεργίας ὀφείλει πᾶς χριστιανὸς τὸ κατὰ δύνα-
μιν ἐκτελεῖν, μιμούμενος τὸν ὑψίστον τοῦ παντὸς εὐερ-
γέτην, ἐφ' ὅσον διαβαίνει τοῦ προσκαίρου τούτου βίου τὸν
δρόμον· καὶ ταύτην ἐπλήρωσαν καὶ οἱ ἀοίδιμοι Ζωσιμάδαι,
τοὺς ὁποίους σήμερον τιμῶμεν ὡς εὐεργέτας. Καὶ αὐ-
τὸς, ὁ τῆς Ζωσιμαίας οἰκογενείας πεντάδελφος ἀριθμὸς,
ὡς πιστὸς τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ δοῦλος καὶ λάτρης
καὶ μιμητής, «διῆλθεν εὐεργετῶν». Ἔστι δὲ τὸ
εἶδος τῆς πρὸς τὸν πλησίον εὐεργεσίας διπλοῦν· τὸ μὲν
περὶ τὸ σῶμα, τὸ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν. Τὸ τρέφειν καὶ πα-
τιζεῖν πεινῶντας καὶ διψῶντας, ἐνδύειν τοὺς γυμνοὺς, φι-
λοξενεῖν τοὺς ξένους, ἐπισκέπτεσθαι νοσοῦντας καὶ πεφυ-

(α) Λουκ. γ, 36.

λακισμένους, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἔργα φιλανθρωπίας, ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὴν σωματικὴν πρὸς τοὺς χρήζοντας ἀδελφοὺς διακονίαν. Τὸ δὲ συνεργεῖν εἰς τὴν ὀρθὴν τοῦ πλησίον παιδείαν καὶ ἀγωγὴν, καὶ γνῶσιν τῆς ἀληθείας, καὶ καταρτισμὸν ἡθῶν, καὶ σωτηρίαν ψυχῶν, καὶ στήριξιν τῆς πίστεως καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τὸν πνευματικὸν ἀναδεικνύουσιν εὐεργέτην, ὅστις τοσοῦτον ὑπερτερεῖ τὸν σωματικόν, ὅσον ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα. Ὅταν δέ τις ἀμφοτέρω εὐεργετῇ, φανερόν ὅτι οὗτος γίνεται ὁ κράτιστος τῶν εὐεργετῶν. Καὶ τοιαύτη ἀνεφάνη ἡ Ζωσιμαία ἀδελφότης. Ἀμφοτέρω τὰ εἶδη τῆς εὐεργεσίας ἐπλήρωσε· καὶ ταῦτα, καθὼς πάλιν αὐτὸς ὁ Σωτὴρ διατάσσει διὰ τοῦ Ἀποστόλου «ὡς θυσίαν ὁσπερ τὴν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, εὐάρεστον τῷ Θεῷ» (α). Τοῦτο λοιπὸν, ἀδελφοί μου, κείσθω τῆς ὁμιλίας ὑπόθεσις· καὶ δεῦτε καὶ θεωρήσωμεν διὰ τοῦ λόγου, α) ποῖαί τινες ἦσαν αἱ τῶν Ζωσιμάδων εὐεργεσίαι· καὶ β'), ἂν ἦσαν τοιαῦται, ὁποῖαί εἰσιν αἱ εὐάρεστοι τῷ Θεῷ.

§. γ'. «Διῆλθεν εὐεργετῶν». Ὅλη σχεδὸν ἡ ζωὴ τῶν Ζωσιμάδων ὑπῆρξε στάδιον συνεχῶν εὐεργεσιῶν, ὁμοιάζουσα τὴν λαμπρὰν τοῦ δικαίου ἡμέραν ἐκείνην, περὶ ἧς εἶπεν ὁ θεῖος Δαβὶδ «Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει ὁ δίκαιος» (β). Ἰωάννινα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἡπείρου, ὑπῆρξε τὸ γενέθλιον αὐτῶν ἑδαφός. Πόλις (ἵνα παραλίπωμεν τὰς ἄλλας αὐτῆς λαμπρότητας), μετὰ τὴν πτῶσιν μάλιστα τοῦ γένους ἐπίσημος δῖοῦς ἐγέννησεν ἄν-

(α) Φίλιπ. δ'. 18. Ἑβρ. ιγ'. 16.

(β) Ψαλμ. λς'. 26.

δρας συνεργούς εἰς ἀνόρθωσιν αὐτοῦ. Εἰς ταύτην τὴν παλαιὰν τῆς παιδείας ἐστίαν, ἔτι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ καθεξῆς, ἐδίδασκον οἱ Βησσαρίωνες, οἱ Σουγδουρεῖς, Μεθόδιοι οἱ Ἀνθρακίται, οἱ Ἀναστάσιοι, οἱ Μπαλάνοι πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ αὐτάδελφοι, καὶ εἴτινες ἄλλοι τῶν ἐπισήμων καὶ αὐτὸς ὁ μέγας Εὐγένιος ἐκόσμησε τὴν ἐν Ἰωαννίνοις σχολὴν χρόνους ὀλοκλήρους πέντε· τῶν Ἰωαννίνων πολίτης ἐχρημάτισε καὶ ὁ πᾶσαν τὴν Δακίαν ἐλληνικῆς πληρώσας παιδείας φερώνυμος Λάμπρος ὁ Φωτιάδης. Ἐκ τῆς εὐκλεοῦς Ἡπείρου ἀνεβλάστησαν καὶ οἱ, μετὰ καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ τῆς δεδουλωμένης Ἑλλάδος Μαικη- νῶν, ἐλευθεριώτατοι φανέντες ἄνδρες καὶ μεγαλωφελεῖς καὶ μεγαλοδάπανοι πρὸς ἀδράς καὶ φιλοτίμους ὑπὲρ τῆς ὠφελείας τοῦ γένους ἐπιδόσεις χρημάτων καὶ εἰσφοράς, οἱ παλαιοὶ Μαροῦτζαι, καὶ οἱ τῶν Ζωσιμάδων ζηλωταὶ Καπλάναι, καὶ Μάτζαι, καὶ Νίκοι, καὶ Δημήτριοι Παύ- λου, καὶ οἱ, περὶ ὧν ὁ ἔπαινος ἐν Ἀθήναις μάλιστα πο- λὺς, ἀξιομακάριστοι Ῥιζάραι. Καὶ τούτων μὲν τῶν ἀγα- θοποιῶν τὰ ὀνόματα, ὥς καλὸς ἀστέρων κύκλος, στεφα- νοῦσι δορυφοροῦντα τὴν μνήμην τῶν Ζωσιμάδων. Αὐτῶν δὲ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν οἱ ἀείμνηστοι γονεῖς Παῦλος καὶ Μαργαρίτα ἐκαλοῦντο· καὶ τὸ γένος εἴλκον ἐκ κώμης Ἡπει- ρώτιδος Γραμμένου καλουμένης. Ἐμελλε δὲ ἄρα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παλαιοῦ τῶν προγόνων ἐδάφους ἐξαιρέτως ἐπα- ληθεύσειν εἰς τοὺς μέλλοντας γενήσεσθαι φιλογραμ- μάτους Ζωσιμάδας. Ἐκ τοιαύτης λοιπὸν ρίζης ἀγαθῆς ἀγαθοὶ καρποὶ ἀνεβλάστησαν καὶ ἄλλα τέκνα, καὶ ἡ πεν- τὰς τῶν ἀειμνήστων ἀδελφῶν, Θεοδόσιος καὶ Ἀναστάσιος καὶ Νικόλαος καὶ Ζώης καὶ Μιχαῆλος, μετὰ τοῦ πρωτο- τόκου καὶ νέου προτελευτήσαντος Ἰωάννου· οἵτινες, ἐν εὐσε- βείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου τραφέντες, τὸν ἐμπορικὸν ἐξε-

λέξαντο βίον, καὶ φεύγοντες τὰς τῆς πατρίδος ἀνωμαλίας μεταβαίνουσιν εἰς τὴν φιλόξενον γῆν τῆς Ῥωσσίας, ὅπου τούτους ὠδήγησεν ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ ὁ πάντων τῶν ἀγαθῶν δεσπότης καὶ χορηγὸς ἐνεπίστευσεν αὐτοῖς τοῦ πλούτου τὰ τάλαντα, ἐπειπὼν καὶ πρὸς αὐτοὺς ὁ-
 ράτως «πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι» (α).
 καὶ ἐπραγματεύσαντο. Ἀδελφοὶ τὴν γένναν, ἀδελφοὶ τὴν εὐσέβειαν, ἀδελφὴν καὶ τὴν προαίρεσιν εἶχον, ἀδελφικῶς ἐνήργουν καὶ τῶν ἐμπιστευθέντων τάλάντων τὴν εἰς πολυειδῆ ἀγαθουργήματα πραγματεῖαν.

§. δ'. Καὶ πρῶτον μὲν ἤρξαντο τὸ στάδιον τῆς εὐεργε-
 σίας ἀπὸ τῆς γενεθλίου πατρίδος· δικαίως. Καθὼς τὰ καλ-
 λίστα δένδρα πρῶτον παρατίθενται τοὺς καρποὺς εἰς τὴν φύσασαν καὶ θρέψασαν αὐτὰ γῆν, οὕτω καὶ εἴτις ἄλλος τῶν ἀγαθοεργῶν, καὶ αὐτὴ ἡ Ζωσιμαία ἀδελφότης ἐχαρίζετο τοὺς πρωτοφανεῖς τῆς εὐσεβείας καρποὺς εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν καὶ θρεψαμένην αὐτοὺς χώραν, τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν Ἡπειρον. Καὶ μακρὰν ἀπόντες παρῆσαν εἰς τὴν πατρίδα διὰ τῶν ἔργων, ἀφανῶς, ὡς αὔρα δροσώδης, ἐπι-
 χέοντες εἰς τοὺς κεκακωμένους τὰς ζωογόνους τῶν χαρί-
 των πνοάς. Χιλιάδας ὅλας ταλήρων ἔπεμπον καθ' ἕκα-
 στον ἔτος, καὶ διὰ πιστῶν ἐπιτρόπων διένεμον τὴν ἀνήκου-
 σαν βοήθειαν εἰς τοὺς πολλαχῶς βασανιζομένους. «Ποῦς ἐγένοντο χωλῶν, ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, πατέ-
 ρες ἀδυνάτων» (β), καὶ πολλῶν τῶν ἐν ποικίλαις συμφοραῖς ἀντιλήπτορες. Ἐκ τοῦ βάθους τῶν σκοτεινῶν φυλακῶν, ὅπου δέσμιος ἐστέναζε πολλάκις ἡ ἀθρόοτης, ἀνέτελλον αἱ εὐλογίαι τῆς Ζωσιμαίας φιλαδελφίας. Καὶ ἐκ

(α) Λουκ. ιθ', 13.

(β) Ἰωβ κθ'. 15.

τῶν νοσοκομείων καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων καὶ ἀπὸ τῶν σχολείων ἀνέβαινον πρὸς θεὸν αἱ ὑπὲρ τῶν Ζωσιμάδων εὐχαί. Εὐχαρίστουν οἱ νοσοῦντες τοὺς θεραπευτάς, οἱ ξένοι τοὺς ξενοτρόφους, οἱ πᾶμπτωχοι τοὺς ταμιούχους, αἱ χῆραι τοὺς προστάτας, παρθένοι πτωχαὶ τοὺς νυμφαγωγούς, οἱ ὀρφανοὶ τοὺς πατέρας, οἱ πατέρες τοὺς παιδαγωγούς, τὸ κοινὸν τῆς πόλεως τοὺς ποικίλους χαριτοδότας. Καὶ δι' ὅλου τοῦ ἔτους σταθερῶς διένεμον τὰς τοιαύτας εὐεργεσίας, καὶ ἄλλας δὲ πάλιν ἰδίως κατὰ καιροὺς ἐπισήμους ἐπιφαινόμενοι, ὥς ὁ ἄγγελος τῆς ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρας. Ἀνέβαινε κατ' ἔτος ἐκ τῆς ξενιτείας ὁ Τωβίτ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. ἐν ταῖς ἐορταῖς (κατὰ τοῦ νόμου τὴν ἐντολήν), προσφέρων οἷς καθήκει τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας (α). Καὶ ὁ θεῖος Παῦλος ἔσπευδεν εὐρεθῆναι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς εἰς Ἱερουσαλήμ, ὁπότε προσῆγε καὶ τὰς ἐκ τῆς λογίας τῶν ἀδελφῶν ἐλεημοσύνας καὶ προσφοράς εἰς τοὺς ἐκεῖ θλιβομένους χριστιανούς (β). Παρομοίως καὶ οἱ τοῦ Παύλου μιμηταὶ κατὰ πᾶσαν ἐορτὴν μεγάλην ἐπεφαίνοντο παρήγοροι καὶ ἐστιάτορες καὶ χορηγοὶ τῶν πτωχῶν. Ἀπὸ τοῦ βουτύρου καὶ τοῦ γάλακτος τῆς θείας εὐλογίας, οὗ ἔχέοντο αἱ ὁδοὶ αὐτῶν (κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ θείου Ἰωβ (γ)), ἐπλημύρουν καὶ αἱ καλύβαι καὶ αἱ τράπεζαι τῶν πενήτων. Οὕτως ἐπεσκέπτοντο τὰς σωματικὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν οἱ ἀοίδιμοι

(α) Τωβίτ. α, 6. 8.

(β) Πράξ. κ, 16. κθ, 17. α, Κορ. ις. 3, 4.

(γ) Ἰωβ, κθ, 6.

Ζωσιμάδαι, οὐχ ἓνα ἢ δύο ἢ δέκα ἐνιαυτούς, ἀλλὰ δι' ὅλων
περίπου πεντήκοντα. Καὶ ταύτας, οὐ μόνον εἰς τὰ Ἰωάννινα
καὶ τὴν Ἑπειρον (ὅθεν ἤρχισαν), ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας χώ-
ρας τῶν ὁμογενῶν. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν
Ἀσίαν καὶ εἰς αὐτῆς τῆς, ἐν ᾗ κατοικοῦν καὶ ἐπλούτουν,
χώρας τοὺς προσερχομένους ἐνδεεῖς, ἀφθόρους τὰς δω-
ρεὰς διεσκόρπιζον, μίαν ἐξαιρέτως νομίζοντες πατρίδα,
τὴν ἀρετὴν. Οὕτως οἱ φιλόπτωχοι Ζωσιμάδαι «ἐσκόρπι-
σαν ἔδωκαν τοῖς πένησι, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῶν μένει
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος» (α). Οὕτω «διήλθον
εὐεργετοῦντες.»

Ζ. ε. Ἀλλ' ἐὰν τοιαῦται καὶ τοσαῦται ἦσαν αἱ σωματι-
καὶ τῶν Ζωσιμάδων πρὸς τὸν πλησίον εὐεργεσίαι, ποῖαί
τινες ἐγένοντο καὶ πόσαι αἱ πνευματικαί; Ἀλλ' εἰς τοῦτο
τὸ μέρος τοῦ λόγου φοβοῦμαι μὴ πάθω τὸ τῶν ἀτέχνων
ζωγράφων ἐκείνων, οἵτινες, ὅταν ἐξ εἰκόνων μεταγράψωσι
τὰς εἰκόνας, ἀποδίδουσιν αὐτὰς παρὰ πολὺ κατωτέρας
τῶν ἀρχετύπων· οὕτω καὶ ἡμεῖς, τὰς παρὰ πολλῶν μνη-
μονευομένας Ζωσιμαίας ταύτας ἀγαθουργίας ἀμαθέστερον
ἀποδόντες, μήπως ἐλαττώσωμεν τὴν ἀλήθειαν. Ὅμως σκια-
γραφοῦμεν ὅσα οἶδαμεν. Εἴπομεν ὅτι τῶν πνευματικῶν
εὐεργεσιῶν τὸ κεφάλαιον ὑπάρχει ὁ διὰ τῆς εὐσεβοῦς ἀγω-
γῆς καὶ διδασκαλίας καταρτισμὸς τῶν ἡθῶν, ὅστις ἀφο-
ρᾷ πρὸς τὴν μερικὴν καὶ τὴν κοινὴν τῆς πολιτείας εὐ-
στάθειαν, καὶ τὴν αἰώνιον τῶν ψυχῶν σωτηρίαν. «ἡ γὰρ
εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα
ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης» (β). Καὶ ταύτας λοι-

(α) Ψαλ. ρια, 9.

(β) Α. Τιμοθ. δ. 8.

πὸν ἐξαιρέτως τὰς ἀγαθοεργίας ὁ Ζωσιμαῖος ζῆλος «διῆλ-
θεν εὐεργετῶν. Οἱ ναοὶ τοῦ ὑψίστου ὑπάρχουσι πά-
σης εὐσεβοῦς πολιτείας τὸ συνεκτικώτατον κέντρον, τὸ
λαμπρότατον δεῖγμα τῆς πίστεως τῶν κατοίκων, τὸ φα-
νερόν κατοικητήριον τοῦ ἀοράτου Θεοῦ, ὅπου συνεργόμε-
νοι οἰκοδομούμεθα ἐν πίστει, φωτιζόμεθα ἐν πνεύματι,
ἀγιαζόμεθα διὰ τῆς τελετουργίας τῶν θείων μυστηρίων,
καὶ διδασκόμεθα διὰ τῶν Γραφῶν ὑπ' αὐτῆς τῆς φωνῆς
τοῦ Αἰωνίου. Τίς ὑπὲρ πάντας τοὺς καθ' ἡμᾶς φιλοθέους
συνέδραμεν εἰς οἰκοδομὴν καὶ εὐπρέπειαν τῶν θείων οἴκων;
Οἱ Ζωσιμάδαι. Μαρτυροῦσιν ἐν Ἰωαννίνοις ἡ Μητροπολι-
τις ἐκκλησία, καὶ ἡ τῆς ἀγίας Μαρίνης, καὶ ἄλλαι καὶ
αὐτοῦ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ
εἰς αὐτὴν δὲ τὴν Ἑωσσίαν ἢ ἐν Νίζνῃ τῶν Γραικῶν. Τὰ
Σχολεῖα ὑπάρχουσιν αἱ ἱερὰ τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης σο-
φίας ἐστίναι, τὰ καταγώγια τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τὰ σεμνό-
τατα τεμένη τῆς ἀρετῆς, ἐν οἷς αἱ λογικαὶ ψυχαὶ δια-
πλάττονται καὶ ἡθοποιοῦνται. Τίς ὑπὲρ πάντας τοὺς φι-
λομούτους συνέδραμεν εἰς οἰκοδομὴν καὶ συντήρησιν σχο-
λείων; Οἱ Ζωσιμάδαι. Αὐτοὶ τὴν παλαιὰν τῶν Ἰωαννί-
νων Σχολὴν ἐτήριξαν καὶ συνέπηξαν. Αὐτοὶ τῶν γερα-
ρῶν καθηγητῶν τὰς συντάξεις διὰ ψιλῶς ἐχέρηγουν. Αὐτοὶ
βιβλιοθήκην πολὺ τῆς ἀρχαίας πλουσιωτέραν συνέστησαν.
Αὐτοὶ τοὺς ὑποτρόφους διέτρεφον μαθητάς. Αὐτοὶ τὰ βρα-
βεῖα τῶν εὐδοκιμούντων διένεμον. Αὐτοὶ καὶ κοινὰ διδα-
σκαλεῖα κατέστησαν, ἐν οἷς καὶ διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ
καὶ παῖδες ὁρρανοὶ τῆς πατρικῆς αὐτῶν ἀπήλαυον προ-
μηθείας. Καὶ ἄλλη τις ἀλλαχόθεν ἐλληνικὴ Σχολὴ τὴν
παρ' αὐτῶν ἐζήτει συνδρομὴν, οὐδ' ἐκείνη τῆς αἰτήσεως
ἀπετύγχανε. Τίς διέτρεφε δι' οἰκείων ἐξόδων νέους εὐσεβεῖς
καὶ χρηστοθήεις σπουδάζοντας εἰς τὰς ἐπιστήμους τῆς Εὐ-

ρώπης Ἀκαδημίας; Οἱ Ζωσιμάδαι. Κατεστράφη (κρίμα-
σιν οἷς οἶδε Κύριος,) ἡ καλὴ τῶν Ἰωαννίνων πόλις, συγ-
καταστρέψασα καὶ θάψασα ἐν τοῖς ἐρειπίοις καὶ τὸν βα-
ρὺν καὶ δυσώνυμον αὐτῆς τύραννον. Τίς μεταξύ τῶν πρῶ-
των πολιτῶν ὥρμησεν εἰς ἀνέγερσιν τῶν προτέρων εὐαγῶν
σκηνωμάτων τῆς ἀγαθοεργίας; Οἱ Ζωσιμάδαι. Τὸ δὲ μέ-
γιστον καὶ κράτιστον, ὅτι καὶ κληροδοτήματα κατέθηκαν
ἐν ταῖς δημοσίαις τραπέζαις καὶ εἰς αὐτὴν πρὸ μικροῦ
τὴν τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, μεγάλα κεφάλαια χρημάτων,
ἀφ' ὧν μέλλουσι διηνεκῶς συντηρεῖσθαι πολλαχοῦ καὶ ναοὶ
καὶ σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα καὶ ποικίλαι πρὸς τοὺς πένητας
χορηγίαι. Οὕτως «ἐπληθύνθη καὶ ἐπερίσσει-
σεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν» (α) ὁ ζῆλος ὁ Ζώσι-
μος· οὕτω «διῆλθεν εὐεργετῶν». Τὸ δ' ἐφεξῆς ὁποῖον;

§. 5'. Μέγα βοήθημα πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ αἰχμα-
λώτους ἀδελφοὺς οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαῖοι ἠθέλησαν
ἀποστεῖλαι τὰ ἱερὰ καὶ ἱστορικὰ βιβλία, ἐξ ὧν συνή-
θροισεν εἰς τὴν μεγάλην βιβλιοθήκην πρῶτον ὁ Νεεμίας
καὶ ὕστερον Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος. Ὅσων χρήζετε βιβλίων
(ἔγραφον οἱ ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων πρὸς τοὺς μακρὰν ἀπόντας
ὁμογενεῖς), πέμψατε πρὸς ἡμᾶς ἀνθρώπους εἰς μετακόμισιν αὐ-
τῶν. «Ὡν ἂν χρεῖαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιοῦν-
τας ὑμῖν ἀποστέλλετε» (β). Ἀλλ' οἱ ἀσίδιμοι Ζωσι-
μάδαι δὲν μετεκάλουν τοὺς ἀποκομιοῦντας, ἀλλ' αὐ-
θόρμητοι ἀπέστελλον αὐτοὶ βιβλίων μυριάδας πρὸς τοὺς
αἰχμαλώτους ἀδελφοὺς, καὶ πρὶν ἐκεῖνοι ζητήσωσιν. Ἐγνώ-
ριζον οἱ μακάριοι καὶ τὴν χρεῖαν τῶν ὁμογενῶν καὶ τὸ

(α) Β'. Κορ. Θ'. 8-11.

(β) Β, Μακκαβ. 6. 13-15

μέγιστον ὄφελος τὸ ἐκ τῶν βιβλίων. Ἀνοίγουσι λοιπὸν τὴν μεγάλην τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ πλουσίαν βιβλιοθήκην, ἣτις περιεῖχεν ἓν καὶ μόνον βιβλίον, ὅλων τῶν ὠφελίμων καὶ σοφῶν καὶ ὑψηλῶν γνώσεων περιεκτικόν, τὸ βιβλίον τῆς ἀγάπης, καὶ ἐκ τούτου λαβόντες τὰς ἀφορμὰς πολλαπλασιάζουσι διὰ τοῦ τύπου τὰς βίβλους τῆς ἀναγνώσεως. Καὶ γίνονται ὡς ἂν ἄλλοι τινες Ἰωσήρ, πάγκαλοι καὶ βασιλικοὶ σιτοδόται, οὐχὶ τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τρέφουσι τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἀδελφούς, τοὺς ὁμογενεῖς, οὐχὶ σῖτον σωματικόν, ἀλλ' ἄρτον ψυχοτρόφον, «τὸν στηρίζοντα καρδίαν», τὸν ἄρτον τῆς θείας γνώσεως καὶ σοφίας, τὸν ἐντεθησαυρισμένον εἰς τὰ βιβλία τὰ διδακτικὰ καὶ θεάρεστα καὶ ψυχοσωτήρια. Ταῦτα σιτομετρεῖν ἐπεχείρησαν ἄρθονα καὶ δαψιλῇ πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς οἱ τῷ ὄντι βιβλιακώτατοι Ζωσιμάδαι. Ἄγετε λοιπὸν οἱ τῆς Εὐρώπης βιβλιοπῶλαι, ὅσας καλὰς τῶν θείων Γραφῶν καὶ ὅσας τῶν ἀρχαίων ἐνδόξων συγγραφέων ἐκδόσεις, πέμπετε ταύτας ὅπου κελεύουσιν οἱ Ζωσιμάδαι. Ἄγετε τυπογράφοι, παρασκευάζετε τὰ πάμπαν τῆς μνημοσύνης ὄργανα πρὸς ἑκδόσιν νεωτέρων συγγραμμάτων ἐπωφελῶν. Ἄνδρες ὁμογενεῖς, ἐργάται τῆς σοφίας, προσάγετε τὰ ἐν γωνίᾳ καὶ παραθύστῳ κείμενα χειρόγραφα, ἵνα ἴδωσι τὸ φῶς. Τὰ καρποφόρα δράγματα τῆς ὑμετέρας φιλοπονίας μὴ μενέτωσαν ἐντὸς τῶν ἀσταχύων ἀτριβῇ καὶ ἄχρηστα τρεφέτωσαν καὶ ταῦτα τὸ πανελλήνιον τὴν ἀδάπανον τροφήν. Συνάχθητε πλοῖα, ναυλοῦσθε, εὐπλοεῖτε, μεταφέρετε εἰς τὴν Ἑλλάδα μὴ φόρτον ἐμπορικόν, μὴ πλοῦτον κερδοῦν, μὴ χρυσίον καὶ ἀργύριον φθαρτὸν, ἀλλὰ τὰ δῶρα τῆς ἀγνῆς καὶ ἀμαράντου σοφίας, τὸν θησαυρὸν τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Δέχεσθε οἱ κατὰ τόπους τῆς Ἑλλάδος καταστάντες ἐπίτροποι, καὶ διανέμετε μὴ μὲν

νον εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πόλιν, ἀλλὰ πρὸς πάντας καὶ πανταχοῦ, εἰς βιβλιοθήκας, εἰς σχολεῖα, εἰς διδασκάλους, εἰς μαθητάς, εἰς ἐγγραμμάτους πολίτας, πλουσίους τε καὶ πένητας. «Καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς» (α). Δωρεὰν διανέμουσιν ἅς ἔλαβον παρὰ Θεοῦ δωρεὰς οἱ ἀοίδιμοι Ζωσιμάδαι, καὶ δωρεὰν ἄδολον καὶ ἀκραιφνῆ καὶ γνησίαν Ἑλληνικὴν καὶ ἀξίαν αὐτῶν τε τῶν δωρητῶν καὶ τῶν δωροδόχων. Ἀπὸ τοῦ 1796 μέχρι χθὲς καὶ πρόην, ὡς ὑετοῦ πρωΐμου καὶ ὀψίμου σταγόνες, ὡς ψεκάδες εὐλογίας, ὠμβρίζον κατὰ καιροὺς πεμπόμενα πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὰ ψυχοτρόφα δῶρα τῆς Ζωσιμαίας φιλαδελφίας. Καὶ αὐτὸ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ μείναντος, ὡς ἀντιπροσώπου τῆς προαπελθούσης ἀδελφότητος, Νικολάου, ἐστεφανώθη ἐνταῦθα ἐν Ἀθήναις διὰ τῆς λαμπρᾶς καὶ πλουσίας ἐκδόσεως τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Οὕτως ὁ πένταθλος καὶ πολύδωρος τῶν Ζωσιμάδων βίος «διῆλθεν εὐεργετῶν».

§. ζ'. Εἶδαμεν εἰς τὸ πρῶτον τοῦ λόγου μέρος, ὡς ἐν σκιαγραφίᾳ, ποῖαί τινες ἦσαν αἱ Ζωσιμαῖαι εὐεργεσίαι. Ἰδωμεν ἤδη καὶ εἰς τὸ δεύτερον, πόσον ἦσαν εὐάρεστοι τῷ Θεῷ.

§. η'. «Διῆλθεν εὐεργετῶν». Θυσίαν ἀγίαν, δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, ἀπαιτεῖ τὴν εὐποιάν ἡ θεία ἐντολή. Καὶ τοιαύτην προσήνεγκαν οἱ ἀοίδιμοι Ζωσιμάδαι. «Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν οἱ πιστοί», κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον (β), καὶ τὰς πνευματικὰς λοιπὸν τῆς εὐποιίας

(α) Ἑσαΐ. νέ, 1.

(β) Β. Κορ. Β. 15.

προσφοράς ὀφείλομεν προσφέρειν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας τῷ Θεῷ. Μαρία, ἡ τοῦ Λαζάρου ἀδελφή, εὐγνωμονοῦσα πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἀνάστασιν, προσήνεγκεν αὐτῷ πολυτίμον μύρον, μικρὸν χαριστήριον. « Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς, πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ — καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου — ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου» (α). Πρὸς τὸ μύρον, ἀγαπητοί, παραβάλλουσιν οἱ θεῖοι πατέρες τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἀγαθοεργίας τὴν ἀρετὴν, καὶ πρὸς τὰς ἀγίας μυροφόρους, τὰς εὐεργετικὰς τῶν φιλαδέλφων ψυχάς. Ἐξέστω λοιπὸν ἵνα καὶ τὴν φιλόχριστον τῶν Ζωσιμάδων προαίρεσιν παραβάλωμεν, κατὰ τινὰς περιστάσεις, ὡς μιμήτριαν τῆς τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἀναφαίρετον ἐκλεξαμένης Μαρίας, τῆς τοῦ Λαζάρου ἀδελφῆς. Δύω δὲ μόνον περιστατικὰ σημειοῦμεν ἐκ τῆς ἀχράντου καὶ σεπτῆς ἐκείνης μυραλοιρίας. Πρῶτον, ὅτι ἡ Μαρία ἤλειψε « τοὺς πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Θεανθρώπου, μύρῳ πολυτίμῳ καὶ πιστικῷ (ἀδόλῳ δηλονότι καὶ μετὰ πίστεως παρσκευασμένῳ, κατὰ τὸν ἱερὸν Θεοφύλακτον), ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου»· καὶ δεύτερον, ὅτι προσέφερε τὸ χάρισμα τοῦ μύρου ἡ ἀποστολικὴ μαθήτρια κατὰ πρῶτον, ὡς δεῖγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ. Πρὸς τὰ δύο ταῦτα περιστατικὰ θεωρούμενα καὶ αἱ Ζωσιμαῖαι εὐεργεσίαι φαίνονται ὅτι ἦσαν εὐάρεστοι τῷ Θεῷ, πρῶτον ὡς ἐκ τῆς ἀξίας, καὶ δεύτερον, ὡς ἐκ τοῦ τέλους.

§. 0. Καὶ τὸ πρῶτον μὲν ἀποδείκνυται ἐκ τῶν ἰδιωμά-

(α) Ἰωάν. ιβ. 3. Ματθ. κς. 7.

των ἐκείνου τοῦ μύρου. Μερίζοντες καὶ οἱ φιλόχριστοι Ζωσιμάδαι τὸ εὐῶδες χρίσμα τῆς εὐποιΐας, τὸ μὲν πρὸς σωματικὰς ἀγαθοεργίας, ὡς τὸ μύρον τὸ χεόμενον εἰς τοὺς πόδας, τὸ δὲ πρὸς πνευματικὰς, ὡς τὸ κενούμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Κυρίου, προσέφερον αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν παρόμοιον πρὸς τὸ τῆς Μαρίας. Βαρύτιμον ὑπῆρχεν ἐκεῖνο τὸ μύρον· πολύτιμοι καὶ τῶν Ζωσιμάδων αἱ ἀγαθοεργίαι διὰ τὴν ἐνάρετον, μεθ' ἧς αὐτὰς προσέφερον, διάθεσιν, καὶ πρῶτιστα καὶ μάλιστα διὰ τὴν μετριοφροσύνην. Ἄτυφοι καὶ ταπεινοὶ προσπίπτοντες εἰς τοὺς πόδας τοῦ κοινοῦ Δεσπότης τῶν ὅλων, εὐχαρίστουν μετὰ δακρύων, διότι ἡξιώθησαν γενέσθαι ταμίαι καὶ διανομεῖς τῶν οὐρανίων αὐτοῦ δωρεῶν, λέγοντες πρὸς ἑαυτὸν ἕκαστος «Τί ἂν ταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἂν ταπέδωκέ μοι;» καὶ, «Τί γὰρ ἔχω ὃ οὐκ ἔλαβον;» (α). Λιπαρὸν καὶ λεῖον ὑπῆρχε τὸ μύρον· ἱλαροὶ καὶ φαῖδροὶ διένεμον καὶ οἱ Ζωσιμάδαι τὰς λιπαρὰς αὐτῶν χάριτας, καὶ μήτ' ἐκ λύπης μήτ' ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ προλαμβάνοντες τὰς αἰτήσεις· διὸ καὶ ἡγαπῶντο παρὰ τοῦ Κυρίου. «Ἰλαρόν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός» (β). Πιστικὸν ὑπῆρχε τὸ μύρον· ἄδολον καὶ καθαρὰν, καὶ πάσης ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας ἄμικτον προσήνεγκαν καὶ αὐτοὶ τὴν θυσίαν τῶν ἀγαθουργιῶν. Δὲν διέκοπτον τὰς εὐλογίας τῶν εὐεργετούμενων οἱ στεναγμοὶ τῶν ἡδικοημένων· οὐδ' ἀντήχουν τὰ δικαστήρια ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν Ζωσιμάδων, ἀντιφωνοῦντα πρὸς τὰς ὑπὲρ αὐτῶν τῆς ἐκκλησίας εὐχάς. Ἀλλ' ἐτίμων τὸν Κύριον ἀπὸ δικαίων πόγων προσ-

(α) Ψαλμ. ρίε, 12 --. Ῥωμ. ια, 13. (β) Ε, Κορ. θ. 7.

φέροντες οὐχὶ τοῦ Κάϊν, ἀλλὰ τοῦ Ἀβελ ὀλοκαυτώματα. ἔφ' οἷς ἐπεῖθε κύριος, καὶ ὡσφράνθη ὁ σμήν ἐὺωδίας». Καὶ αὕτη ἡ λιτότης τῆς ἀπερίττου ζωῆς αὐτῶν ὁμοίαζε τὴν ὑπόπικρον γεῦσιν τοῦ ῥιζίου καὶ φυτοῦ τῆς ἀρωματικῆς νάρδου, ἐξ ἧς ἡ μυρεψικὴ κατεσκεύασεν ἐκεῖνο τὸ βασιλικώτατον μύρον. Ἄν εἶχον ἄλλοι τὸν πλοῦτον τῶν Ζωσιμάδων, ἔμελλον αὐτὸν αὐτοὶ πρῶτα τοῦλάχιστον ἀπολαύειν πρὸς ἰδίαν εὐπάθειαν καὶ τρυφήν. Ἀλλ' οὗτοι οἱ μακαρίται δὲν μετεχειρίζοντο δι' ἑαυτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων, εἰ μὴ μόνον τὰ πρὸς αὐτάρκειαν ἀναγκαῖα.. Καὶ οὐτ' εἰς γάμου κοινωνίαν ἦλθον, οὔτε τέκνων ἐγένοντο γεννήτορες, διότι νυμφευθέντες ἐκ συμφώνου τὴν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, υἱοθέτησαν ὅλους τοὺς ὀρφανοὺς καὶ πτωχοὺς παῖδας τῶν ὁμογενῶν, ὧν ἐφρόντιζον τῆς ἀνατροφῆς. Ὅθεν οὐδ' οἴκους εἶχον ὑψωρόφους, οὔτε κατ'οἶκον πολυτελείας, οὔτε πρὸς τὰ ἐκτὸς φαντασίας, οὔτε πληθὺν ἀνδραπόδων καὶ τετραπόδων, οὔτε φλεγμαινούσας τραπέζας καὶ πλατυγάστορας ἀπολαύσεις, «καταλύοντες ἕνεκεν βρώματος τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ» (α), οὔτε χώρας καὶ γαίας μακρᾶς, ἐπικαλούμενοι καὶ στηλογραφοῦντες ἐπ' αὐτῶν τὰ ὀνόματα αὐτῶν (β); ἀλλὰ καὶ τοὶ πόλεις μεγάλας οἰκοῦντες, οἱ μὲν τὴν Μόσχαν, οἱ δὲ τὴν Νίζναν, διῆγον ἀφελεῖς καὶ μέτριοι καὶ ἀπερίττοι· ὥστε, ὅστις ἔβλεπε τὰς κατοικίας καὶ τὴν ἄλλην διαγωγὴν τῆς περικλοῦς τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότητος ἔμελλεν ἀπορεῖν, πῶς, ἐν ᾧ ἔβαλλε πλεῖον πάντων τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τῆς φιλαδελφίας, ἔπειτα ἔζη βίον, τρό-

(α) Ῥωμ. ιδ', 20. (β) Ψαλμ. μὴ. 11.

πον τινά, παρόμοιον τῆς πτωχῆς ἐκείνης χήρας, ἣτις ἔβαλε λεπτὰ δύο. (α).

§. ι. Πάλιν ἀπὸ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου τῆς Μαρίας « ἐπληρώθη ἡ πᾶσα ἡ οἰκία. »· καὶ ἐκ τῆς εὐώδους τῶν θεοφιλῶν Ζωσιμάδων εὐεργεσίας ἐπληρώθη πᾶσα ἡ Ἐκκλησία. Ναὶ ἀγαπητοί, εἰς πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ὀρθοδόξων διῆλθον αἱ Ζωσιμαϊκαὶ ἀραθοεργίαι. Δὲν ὑπάρχει ἐπισκοπὴ, ὅπου δὲν εὐρίσκονται τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθέντα ψυχωφελέστατα Κυριακοδρόμια τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ Ἀποστόλων. Δὲν ὑπάρχει πόλις, ὅπου δὲν ἐφάνη ἡ ἔκδοσις τῆς θείας Γραφῆς καὶ ἡ Φιλόθεος Ἀδολεσχία. Δὲν ὑπάρχει Σχολεῖον Ἑλληνικόν, τὸ ὅποῖον δὲν στολίζουσιν οἱ τόμοι τῆς πολυμαθοῦς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Παραλείπομεν τῶν ἄλλων τῶν δωροφορηθέντων βιβλίων τὰ πολυάριθμα εἶδη. Καὶ εἰς μοναστήρια καὶ εἰς ἱεροὺς ναοὺς κατὰ τόπους δείκνυνται τῶν Ζωσιμάδων ἀφιερώματα. Ἀπὸ τοῦ Σινᾶ καὶ τῆς Ἱερουσαλήμ ἄχρι καὶ αὐτῶν τῶν τῆς Ἑλλάδος ἐσχατιῶν, καὶ ἀπὸ Βορρᾶ μέχρι καὶ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν, ὅπου ὑπάρχουσιν ὀρθόδοξοι ὁμογενῶν ἐκκλησίαι, φαίνονται καὶ τῆς Ζωσιμαϊκῆς ἀδελφότητος ἡ βιβλία, ἡ ἄλλα ἀναθήματα. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Σχολεῖον τῶν Ἰωαννίνων, οὗτινος ἦσαν μάλιστα κηδεμόνες καὶ φροντισταί, πολλὴν ἔφερεν εἰς τὸ γένος καρποφορίαν, δι' οὓς ἐξέπεμψε πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος διδασκάλους πεπαιδευμένους· ἀλλὰ καὶ τῶν διαδιδουμένων εἰς τοὺς πένητας εὐεργετημάτων πολλοὶ κατὰ καιροὺς εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην παρατυγχάνοντες ξένοι, ἢ μετέσχον καὶ αὐτοί, ἢ τὴν γνῶσιν λαβόντες ἀπῆλθον, κηρύττοντες μακρὰν τὴν φιλαδελφίαν

(α) Μάρκ. ιβ'. 42.

τῶν φιλοχρίστων Ζωσιμάδων. Ὡστε, ἂν ἡ τὴν οἰκίαν ἅπα-
σαν εὐωδιάστατα πανάχραντος καὶ ὑψηλὴ τῆς Μαρίας
μυραλοιφία ἔλαβεν ἐξάρετον γέρας ὑπὸ τοῦ Θεανθρώπου
ἵνα λαληθῇ, «ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς» (α),
ἀλλὰ καὶ τῶν φιλοχρίστων Ζωσιμάδων ἡ τὴν ἐκκλησίαν
ἅπασαν εὐωδίας ἀναπλήστατα προσφορά δὲν ἔμεινε θεό-
θεν ἀβράβευτος· διότι καὶ αὕτη (καθὼς εἶπεν ὁ Παῦλος
περὶ τῆς εἰς θεὸν πίστεως τῶν Θεσσαλονικέων) «ἐν παν-
τὶ τόπῳ ἐξελέλυθεν» (β), εἰς μνημόσυνον αὐτῶν.

§. ιά. Τελευταῖον, ἡ ἀγία τοῦ Λαζάρου ἀδελφὴ προσέ-
φερε τὸ μύρον σημεῖον εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἀνάστασιν
τοῦ ἀδελφοῦ. Καὶ ἡ Ζωσιμαία ἀδελφότης εὐηργέτει καθυ-
πηρετοῦσα τῇ αἰωνίῳ βουλῇ τοῦ Ὑψίστου πρὸς ἀνάστασιν
τῶν πεπτωκότων ὁμογενῶν ἀδελφῶν· καὶ τοῦτο εἶπομεν σκο-
πιμώτατον τέλος, ὅθεν φαίνονται αἱ τῶν ἀνδρῶν ἀγα-
θοεργίαι εὐάρεστοι γενόμεναι τῷ Θεῷ. Ὁ αἰώνιος Παν-
τοκράτωρ, ὁ κατέχων τὸ πᾶν καὶ τὸν γύρον τῆς γῆς, καὶ
φυτεύων καὶ ἐκριζῶν καὶ οἰκίας καὶ ἔθνη καὶ βασιλείας, ὁ
καθαίρων δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ἀνυψῶν τοὺς ταπει-
νοὺς, εἶχε προωρισμένην καὶ τοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας [αὐ-
τοῦ ταπεινωθέντος ἐλληνικοῦ γένους τὴν ἀνάστασιν. καὶ
ταύτης τὰ θεμέλια κατέβαλεν ἔτι πόρρωθεν. Ἐθλίβεν ὁ
Φαραὼ τὸ ἔθνος τῶν Ἑβραίων παντοιοτρόπως, σπουδά-
ζων τὴν ὀλιγόστευσιν καὶ ταπείνωσιν αὐτῶν. Ἀλλὰ τὸ
φοβερώτατον καὶ ὠμότατον τῆς καταδυναστείας αὐτοῦ
μέσον ὑπῆρξεν ἡ ἐπίνοια, τὴν ὁποίαν ἐσοφίσθη πρὸς ἐξο-

(α) Ματθ. 25'. 13.

(β) Α. Θεσσαλ. α'. 8.

λόθρευσιν παντός ἀρσενικοῦ βρέφους τῶν Ἑβραίων. Οθεν καὶ διέταξε τὰς μαίας τῆς Αἰγύπτου λέγων, «Ὅταν μαιοῦσθε τὰς ἑβραίας, ἐὰν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνετε αὐτό» (α). Τοιοῦτός τις κίνδυνος περιέσχε καὶ τοὺς ὀρθοδόξους Ἑλληνας μετὰ τὴν ἄλωσιν. Ἡθέλησε καὶ ὁ κατακτητὴς ἀποπνίξαι πᾶν ἀρρενωπὸν καὶ γενναῖον φρόνημα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὸ τοῦ νοῦς ἐμβριθὲς περὶ τὰς πράξεις καὶ ἀνδρικόν, καὶ τὸ ῥωμαλέον καὶ καρτερικόν καὶ φερέπονον ἐν ταῖς συμφοραῖς, τὸ ὁποῖον αὐξάνεται καὶ τρέφεται ὑπὸ τῆς σώφρονος παιδείας καὶ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως. Διὰ τοῦτο κατετρέχοντο καὶ αἱ ἐκκλησίαι καὶ τὰ σχολεῖα τῶν ὀρθοδόξων. Ἀλλ' ἡ πανάγαθος Πρόνοια, καθὼς ἐφώτιζε τὰς μαίας καὶ ἐζωογόουν κρυφίως τὰ ἄρσενα τῶν Ἑβραίων, ὡσαύτως διέταξε καὶ ψυχὰς εὐσεβεῖς καὶ φιλοθέους, καὶ ταύτας οὐκ Αἰγυπτίας ἀλλ' ὁμογενεῖς καὶ ὁμόφρονες, αἵτινες ἐν ταπειναῖς ἐκκλησίαις καὶ ἀπωκισμένοις μοναστηρίοις, καὶ ἐν σχολαῖς μικραῖς καὶ πενιχραῖς, διὰ τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας ἐμαίευνον εἰς ζωὴν τὰ πάτρια τῶν αἰχμαλώτων Ἑλλήνων φρονήματα. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους τόπους ἐλληνικοὺς, ὅσους κατεῖχον μέχρι τινος ἄλλαι τινες ἑτεροδόξων χριστιανῶν δυναστεῖαι, ὡς εἰς νήσους τινὰς τοῦ Αἰγαίου καὶ τὴν τοῦ Πέλοπος, καὶ εἰς ὅρη δέ τινα τῆς Ἑλλάδος ἀδούλωτα διακαρτερήσαντα, οἷον τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Μάνης καὶ τῶν Σφακίων, εὕρισκοντο τοιαῦται μαιεύτριαι ζωογονοῦσαι τὴν πατριὸν τῶν ἐλληνικῶν φρονημάτων διαδοχὴν. Καὶ κατ' αὐτὴν δὲ τὴν δυτικωτέραν Εὐρώπην ἐφάνησαν τοιαῦται μαῖαι τῶν καταφευγόντων ὀρθοδόξων Ἑλλήνων

(α) Ἐξόδ. α, 16.

ἡπιόδωροι κουροτρόφοι. Εἰς τὴν Ἑνετίαν ὁ Κερκυραῖος Θωμᾶς ὁ Φλαγγῖνος συνέστησεν ἰδία δαπάνῃ τὸ Φλαγγινιανὸν φροντιστήριον εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἄλλο πάλιν ὅμοιον ἐν Παταβίῳ, τὸ Κωττουνιανὸν, ὃ ἐκ Βερρόϊας Ἰωάννης ὁ Κωττούνιος, καὶ τρίτον αὐτοῦ πάλιν, τὸ Κύπριον, ὃ Κύπριος Πέτρος· καὶ εἰς ταῦτα λοιπὸν ἐμαieiύοντο ζωογονούμεναι ψυχαὶ ἑλληνικαί. Εἰ δέ τινες ὑπὸ τοῦ ψυχοφθόρου δαίμονος ἐν τῷ μαυῦσθαι συνεπνίγοντο, ἀλλ' ὅμως ἐν τοῖς σωζομένοις ἐτελεῖτο ἡ βουλή τοῦ Ὑψίστου. Προϊόντες τοῦ χρόνου ἐκρατύνοντο καὶ αἱ μάχαι εἰς τὴν δεδουλωμένην Ἑλλάδα, καὶ οἱ γνήσιοι υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἠϋξάνον ἀδρούμενοι, καὶ ἐπληθύνοντο. « Εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις καὶ ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας » (α). Ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς καὶ τὰ σχολεῖα καὶ οἱ ναοὶ τελειότερον συνεπήγνυντο, καὶ ἡ ταῦτα συνέχουσα καὶ συγκρατοῦσα, καὶ ὅλον τὸ γένος ὡς ἄλλη Κιβωτὸς διασώζουσα, μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἴσχυεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐκρατύνετο. Καὶ Πατριάρχαι ἀοίδιμοι καὶ Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἡ ἐκ τῶν ἀειμνήστων καὶ σοφῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, Παναγιωτάκη (τοῦ εἴτε κατὰ γένος, εἴτε κατ' ἐπιγαμίαν Μουρούζη) καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, ἀρξαμένη γενεὰ τῶν μεγάλων Διερμηνευτῶν καὶ Ἡγεμόνων, ὑπερασπίζοντο γενναϊότερον τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον πρόοδον τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ διδασκαλείων· καὶ ἡ Ἐξουσία κατὰ καιροὺς ἀπέβαινε μᾶλλον ἀνεκτικὴ καὶ ἡπιωτέρα.

ζ. ιβ. Ἀλλ' ἤδη προσεγγιζούσης τῆς δεκάτης ἐννάτης

(α) Ἐξόθ. α, 20, 21.

ἑκατονταετηρίδος ἡ θεία δύναμις τάχει ἀνυπερβλήτῳ καὶ ἀφάτῳ ἐλέει, ὡς ἀκτὶς ἡλιακοῦ φωτός, εἰς τὸ γένος τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιλάμψασα, ἀνέπλησε τὸ πᾶν σωτηρίου σπέρματος φιλομαθείας δραστηκωτάτης. Τότε καὶ Ἐκκλησίαι λαμπρότεραι ἀνεγείροντο, καὶ Σχολαὶ τελειότεραι ἐπληθύνοντο, καὶ νέοι σπουδασταὶ μετέφερον καὶ ἄλλας ἐπιστήμας ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ οἱ Ἕλληνες ἀνύψουν ὄμματα καὶ κεφαλὴν εἰς τὸν οὐρανὸν· καὶ αὐτοὶ οἱ ὀρεσίτροφοι υἱοὶ τῆς εὐσεβοῦς ἐλευθερίας ἐπεσκόπουν ἐκ τῶν βράχων ἄνωθεν μετέωροι καὶ προσεκτικοί. Καθὼς εἰς τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπαλλαγὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶχεν ἡ Πρόνοια τοὺς Ζοροβάβελ, τοὺς Ἑσδρας, τοὺς Νεεμίας, τοὺς Μακκαβαίους τετηρημένους, οὕτως εἶχε προπαρασκευασμένους καὶ τοὺς βοηθοὺς τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ νέου Ἰσραὴλ. Ἐκ τούτων ἦσαν προωρισμένοι καὶ οἱ ἀοίδιμοι Ζωσιμάδαι. « Ἐπάνω πέντε πόλεων, » καὶ « Ἐπάνω δέκα πόλεων » κατέστησεν ὁ Κύριος ἐκείνους τοὺς δούλους, τοὺς πενταπλασίως καὶ δέκαπλασίως τὸ πιστευθὲν ἀργύριον πολλαπλασιάσαντας (α). Καὶ τὴν ἐν εὐεργεσίαις τὸ τοῦ πλούτου τάλαντον πληθύνουσαν Ζωσιμαίαν ἀδελφότητα κατέστησεν ὡσαύτως ἐπὶ πόλεων πολλῶν, ἐφ' ὧν τῆς Ἑλλάδος, συνεργοῦσαν, μεταξὺ τῶν πρώτων, καὶ μακρόθεν εἰς ἀνάστασιν τοῦ γένους τῶν ἀδελφῶν. Ἐκκλησίαι καὶ Σχολαὶ ἐμαίεον πληθύνουσαι καὶ κρατύνουσαι τοὺς υἱοὺς τοῦ νέου Ἰσραὴλ· ταῦτα λοιπὸν πρώτιστα καὶ κράτιστα συνοικοδομοῦσι καὶ οἱ τὴν ἐλευθέρωσιν αὐτῶν ἐπισπεύδοντες Ζωσιμάδαι. Εἶχον δὲ συνεργάτας καὶ γενναίους ἄνδρας καὶ μεγαλοφυεῖς, τοὺς σοφωτάτους

(α) Λουκ. ιθ', 16.18.

τῶν Ἑλλήνων, καὶ μάλιστα τοὺς δύο καθ' ἡμᾶς μεγάλους φωστῆρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, τοὺς ἀειμνήστους διδασκάλους τῆς ἐλληνικῆς ὀρθοδοξίας καὶ σοφίας, τὸν Εὐγένιον καὶ τὸν Θεοτόκην. Τούτων λοιπὸν τὰ ἐκκλησιαστικά καὶ ἐπιστημονικά συγγράμματα πολλαπλασιάζουσιν οἱ Ζωσιμάδαι εἰς πολλὰς χιλιάδας διὰ τοῦ τύπου. Εἰς δὲ τὸν ἐν Παρισίοις ἐπὶ πολυμαθεστάτῃ φιλολογίᾳ περικλεῇ καὶ φιλόπατρυν Κοραῆν παραδίδουσι τὴν ἐκδοτὴν τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Καὶ πέμπουσι κατὰ καιροὺς ἀπάτας τὰς ἐκτυπούμενας βίβλους, μυριάδας ὅπλων φωτὸς, εἰς τοὺς ἀνεγειρομένους Ἑλληνας. Ἐξήστραψε τέλος ὁ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν συνταράξας, καὶ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην μετέωρον ἀναστήσας ἐλληνικὸς ἀγὼν, ὁ πολυχρόνιος ἅμα καὶ πολυώδυνος. Ἀλλ' ἡ καρδίᾳ τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἀπελπίζεται, διότι παρωμοίχζε τὴν ἐπὶ τῆς πέτρας τεθεμελιωμένην ἐκείνην αἰκίαν, ἣν οὔτε βία καταιγίδων σφοδρῶν, οὔτε λάβρος ἐκ νεφῶν καταρρέηνόμενος ὑετὸς, οὔτε χαράδραι καὶ χεῖμαρροι προσαράσσοντες δύνανται κλονῆσαι καὶ κατασεῖσαι. Δύω μόνον ἐκ τῆς Πεντάδος ἀπέμειναν (τῶν ἄλλων τριῶν ἀδελφῶν πολὺ πρὸ τοῦ ἀγῶνος πρὸς Κύριον μεταστάντων (α)), ὁ Ζώης εἰς τὴν Μόσχαν, καὶ ὁ Νικόλαος εἰς τὴν

(α) Ὁ Θεοδόσιος ἐτελεύτησε τῷ 1793, (ὁπότε καὶ ἤρξαντο τὸ πρῶτον εὐεργετεῖν). Ὁ Ἀναστάσιος τῷ 1805. Ὁ Μιχαὴλ τῷ 1809. Ὁ Ζώης τῷ 1827 περὶ τὸν Σεπτέμβριον. Ὁ δὲ, τέλος, Νικόλαος τῷ 1842. Φεβρουαρίου 14. Πολὺ πρὶν ἄρξωνται τῶν εὐεργεσιῶν ἐτελεύτησεν ὁ πρωτότοκος Ἰωάννης περὶ το 1786, ἐν Νίζνῃ τῆς Ρωσσίας, ἄγαμος καὶ αὐτὸς, καὶ συνέμπορος, καὶ ὁμότροπος τῶν ἀδελφῶν, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν μάλιστα τιμώμενος ὑπ' αὐτῶν. Οθεν εἰς τούτου μνημόσυνον καὶ τὴν ἐν Νίζνῃ Ἐκκλησίαν καθιέρωσαν ἐπ' ἐνόματι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Εἶχον δὲ καὶ τρεῖς

Νίζαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ δύο κατὰ τὴν τρικυμίαν ἐκείνην ὁξέως, ὡς οἱ λεγόμενοι τῶν Διοσκούρων ἀστέρες, ἐπιφανι- νόμενοι, ἐνήργουν συντόνως πάλιν, καθὼς οἱ πέντε, προ- σιθέντες πρὸς τὸν οἶκετον καὶ ἐν ἐκκληρονόμησαν ζῆλον τῶν ἀδελφῶν. Πολλὰς χιλιάδας χρημάτων εἰσέφερον εἰς τὸν ἀείμνηστον τοῦ φεβεροῦ ἀγῶνος πρῶταθλον καὶ ἄλλας πάλιν ἐφεξῆς, ἥδη λωφήσαντος τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ τοῦ ἀοιδί- μου Κυβερνήτου, τοῦ Εἰρηναρχοῦ καὶ προπομποῦ τῶν σκή- πτρων τῆς βασιλείας· καὶ βιβλίων δὲ καὶ τότε πάλιν πλῆθος μέγα καὶ πολὺ, τῶν μὲν εἰς σύστικτον βιβλιοθήκης, τὰ δὲ καὶ πρὸς τὸ διανέμεσθαι δωρεὰν ἐπὶ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἐφεξῆς δὲ, τέλος, προτετέθη καὶ τὸ νομισμα- τικὸν τιμαλφέστατον ταμεῖον μετὰ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης χρημάτων, ὡς καλὴ κορωνίς στεφανοῦσα τὸ τέλος καὶ τῶν δωρεῶν καὶ τοῦ μετὰ σόματος βίου τῆς Ζωσιμογενεῖς καὶ ἀειζώου ἀδελρότητας. Καθὼς ὁ φωστήρ τῆς ἡμέρας καταβαίνων πρὸς τὴν δύσιν ἡρέμα καὶ μεγαλοπρεπῶς, πυ- ραυγῆς ἀστράπτει καὶ μέγας διὰ τῶν πορφυρῶπων ἀτρί- δων, οὕτω καὶ ὁ φωτοφόρος δίσκος τῆς μεγαλοδωρίας τῶν Ζωσιμάδων ἐξεπύρσευε μεγαλοπρεπέστατα, προσεγγί- ζων εἰς τοῦ βίου τὰς δυσμᾶς. Ἐπὶ κατὰ τὸ 1827 ἀνε- παύθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀοιδίμος Ζώης, ἀρ' οὗ ἶδε καὶ μα-

ἀδελφὰς ἐν Ἰωαννίνοις, ὧν ἀξιωμακρόννευτος μάλιστα ἡ Ζωή, ἥτις, ἐπ' ὀλίγον ζήσαντος τοῦ πρώτου ἀνδρὸς αὐτῆς, ἀφιέρωτε καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων δύο τῶν ἐκ τοῦ προτελευτήσαντος ἀδελφοῦ Θεοδοσίου κατακληθεῖται εἰς αὐτὰς κληροδοσίαν εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ τὰς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος, καὶ διέμεινε μέχρι τέλους ἀληθῶς ἐκτυπον τῆς χήρας τοῦ Ἀποστόλου. (Α. Τιμ. ε, 10) «ἐπακολουθοῦσα παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καὶ ἐπιστατοῦσα εἰς τὰ ἐνδύματα τῶν πτω- χῶν καὶ τὰς ἄλλας τὰς εἰς τὰς παρθένους ἐλεημοσύνας τῶν ἀδελφῶν.

κρόθεν τῆς ἀναστάτης ἤδη μερίδος τῶν ἀδελφῶν τὴν βα-
θαίωσιν. Εἰς δὲ τὸν Νικόλαον ἀπέκειτο μακρόθεν ἰδεῖν
καὶ βασιλεύουσάν τὴν πατρίδα. Καὶ ἶδε, καὶ ἐχάρη δι' ὅλης
ὀκταετίας, καὶ οὕτως ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τελευταῖος
τοῦ πενταδικοῦ τῶν Ζωσιμάδων χοροῦ, ὅστις μέχρις ἐσχά-
της ἀναπνοῆς διήλθεν ἐν ἐργεσίᾳ.

§. ιγ'. Διήλθε! —διέβη καὶ διήνυσεν ἤδη ἡ Ζώσιμος
ἀδελφότης τὸν πρόσκαιρον βίον, ὃν εἶχεν ὅλον καθιερω-
μένον εἰς ἀγαθοεργίας ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος, θαυμα-
στὸν φιλογενείας φανεῖται παράδειγμα, καὶ σπανιώτατον
μεταξὺ πάντων τῶν χριστιανικῶν τῆς Οἰκουμένης ἐθνῶν.
Ἄλλ' ἤδη, τέλος, ἐπύτατο καὶ ζῶτα καὶ ἀγαθοεργοῦσα. Ἡ
δωδεκάκρουτος καλλιρόη τῶν χαρίτων ἀπέσβη πλέον καὶ ἐξη-
ράνθη. Ἐδυσεν ἤδη ἡ πεντάστερος τῆς Ζωσιμαίας ἀδελφότητος
φαῦσις· οὐδ' ἐπιχέει τὰς εὐεργετικάς αὐτῆς καὶ φεγγυό-
λους ἐπιόρους εἰς ἣν ἡγάπα καὶ λίαν ἐπόθει πατρίδα! ὦ,
ποσάκις ἐπεθύμησαν ἐτι ζῶντες οἱ ἀείμνηστοι καὶ αὐτοῖς
ἰδεῖν ὀρθαλμοῖς καὶ τὸ πάτριον πάλιν ἔδαφος καὶ τῆς
ἤδη ἐλευθέρας Ἑλλάδος τὰ καλὰ, εἰς ἃ τοσοῦτον συνήρ-
γησαν! Ἦθελον, πάντως ἤθελον ἰδεῖν τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν, τὰς νήσους, τοὺς κόλπους, τὰ
ὄρη, τὰς κοιλάδας, τὰς πεδιάδας, ὅπου μένουσι διηνεκῶς
ἐντετυπωμένα καὶ τῆς θείας δυνάμεως τὰ θαυμάσια, καὶ
αἱ ἀριστεῖαι τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισθέν-
των υἱῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἦθελον, πάντως ἤθελον ἰδεῖν
τὴν μεγάρου Πύλον, ὅπου τριῶν τῶν ἐν Εὐρώπῃ με-
γίστων καὶ θεορρουρήτων δυνάμεων οἱ ἀνίκητοι στόλοι
περιέθαλψαν τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος, ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐκ
τοῦ μνήματος, ὡς ὁ Λάζαρος, θεοῦ φωνήσαντος, ἐξελ-
θόντα, καὶ ἔλυταν αὐτοῦ τὰς ἐκ τοῦ μακροῦ πολέμου πέ-
δας καὶ κειρίας. « Λύσατε » (εἶπε καὶ πρὸς τοὺς κρα-

ταιοὺς τούτους εὐεργέτας ἡ ζωαρχικὴ τοῦ παμβασιλέως φωνή.) Ἀύσατε αὐτὸν, καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Ἦθελον, πάντως ἤθελον ἰδεῖν τῆς μετὰ θάμβους ἔλων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσης Ἑλληνικῆς βασιλείας τὸν θεοστήρικτον θρόνον, καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῦ βασιλεύοντα ὀλβιώτατον πρῶτον ἄνακτα. Ἦθελον ἰδεῖν τοὺς εὐκλεεστάτους ἀριστεάς τῶν πεζομάχων καὶ ναυμάχων ἀγωνιστῶν, καὶ στρατὸν ἑλληνικόν, στήθη τῆς βασιλευούσης πατρίδος κατὰ τῶν πολεμίων ἀρράγεστερα τειχῶν. Ἦθελον ἰδεῖν ἐλευθέρas πολιτείας ἀρχὰς πολιτικάς, βουλευτήρια, δικαστήρια, αὐτὰ τὰ ὑπὲρ ὧν τοσοῦτον ἐκοπίασαν Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια καὶ τὸ λαμπρὸν Πανεπιστήμιον. Ὡς μετὰ πόσης χαρᾶς καὶ τιμῆς ἔμελλον αὐτοὺς ἐλθόντας ὑποδέξεσθαι καὶ ἀρχαί μετὰ τῶν ἀρχομένων, καὶ μάλιστα οἱ σοφοὶ Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι μετὰ τῆς πολυαρίθμου χορείας τῶν μαθητῶν, οἵτινες σήμερον ἐν ὅλῳ τῷ Κράτει φέρουσι τὸ σημεῖον τοῦ πένθους, καὶ εὐχονται ὑπὲρ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν εὐεργετῶν. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν καὶ μακρόθεν ἐγκαρδίως ἐπευξάμενοι καὶ προῖδόντες εἰς τὸ κάτοπτρον τῆς θείας ἐλπίδος τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω πρόσδον καὶ βελτίωσιν τῶν καλῶν τῆς πατρίδος, ἐνύσταξαν, τέλος, καὶ ἐκοιμήθησαν τὸν ὕπνον τῶν δικαίων. Καὶ αἱ μὲν μακάριαι αὐτῶν ψυχαὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου, κατὰ τὰς ἰσαρίθμους ἐκείνας τὰς πέντε φρονίμους παρθένους τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, φέρουσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἀκοιμήτους καὶ φαιδράς, καὶ ἀειλαμπῶς καιομένας τῷ φωτὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τῷ ἐλαίῳ τῆς εὐποιίας (α). Τὰ δὲ σώματα αὐτῶν ὥς

(α) Ματθ. κί, 1-7.

ὠριμος σῆτος, ὡς ἄλωνος θημωγία, συνεκοιμή-
σθησαν εἰς τοὺς φυσιζόους κόλπους τῆς μητρὸς ὄλων τῶν
Θνητῶν, ἐντίμως καὶ ὀσίως ταφέντα, καὶ τὴν τῆς ἐνδόξου
ἀναστάσεως ἀνακλητήριον σάλπιγγα περιμένοντα· « τὰ
σώματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, » ἀλλὰ « καὶ
τὸν ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγέλλει ἡ ἐκκλησία »
(α). Πανταχοῦ τῆς ὀρθοδοξίας ἀναπέμπονται πρὸς Θεὸν
ὑπὲρ αὐτῶν εὐχαὶ καὶ δεήσεις· καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν πε-
ριάσσεται πανταχοῦ, καὶ μάλιστα τῆς Ἑλλάδος. Ἡμέραι
πρὸς ἡμέρας καὶ ἐνιαυτοὶ πρὸς ἐνιαυτοὺς ἀναγγέλλουσιν
« ὁ χορὸς τῶν Ζωτιμάδων διῆλθεν εὐεργετῶν. »
καὶ λαοὶ καὶ πόλεις ἀντιφωνοῦσι, « διῆλθεν εὐεργε-
τῶν. »

§. ιδ'. Τούτους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀγαπητοί, καὶ
αὐτοὶ οἱ ἀοίδιμοι εὐεργέται πρὸς ἡμᾶς ἐπαναλαμβάνουσι,
φωνήν σχεδὸν ἀριέντες ἐκ τοῦ πλησίον, ἐξ αὐτῶν τῶν πρὸ
ἡμῶν εὐεργετημάτων, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀγαθοποιίαν παρα-
καλοῦντες. « Διέρχεσθε εὐεργετοῦντες. »
Ναί, χριστεπώνυμε τοῦ Κυρίου λαέ, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν
διέρχεσθαι τὸν βίον ἀγαθοποιῶντες ἀλλήλους, τὸ κατὰ
δύναμιν ἕκαστος, κατὰ τὴν θείαν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης καὶ
τῆς φιλαδελφίας. Τοῦτον ἀδελφοὶ τὸν βραχὺν καὶ μάταιον
βίον πάντες διερχόμεθα ὡς παροῖται καὶ διαβάται, « Γε-
νεὰ πορεύεται, καὶ γενεὰ ἔρχεται. » Συ-
νεχῆς τις ὁδὸς πρόκειται εἰς ἡμᾶς ἡ παρούσα ζωὴ παρα-
τεταμένη, καὶ διηρημένη καθ' ἡλικίας, ὡς ἂν εἰς σταθμούς·
καὶ ἀρχὴ μὲν τῆς ὁδοιπορίας ἡ γέννησις, τέρμα δὲ τοῦ
δρόμου ἡ τοῦ τάφου σκηνή. Ἐκεῖ, τέλος, καταντῶσιν ἅπαν-

(α) Σ. Σειρ, μδ' 14, 15.

τες, οἱ μὲν πρωτότερον, οἱ δὲ κατόπιν καὶ ὀψιαιότερον, οἱ
 δε καὶ μετέπειτα, διελθόντες δι' ὅλων τῶν σταθμῶν. Δια-
 φέρε δὲ τῶν ἄλλων ἐδῶν ἢ τοῦ βίου πορεία κατὰ τοῦτο
 μάλιστα καθότι, τὰς μὲν συνήλεις ὁδοὺς, ὅσαι φέρουσιν
 ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, δύνανται τις καὶ ἅπαξ καὶ πολλάκις,
 καὶ γοργὰ καὶ ἄργα, καὶ ὅπως καὶ ὅταν θέλῃ βαδίσει, καὶ
 μὴ βαδίσει μηδὲ ὅπως ὁ μὴ βουλόμενος. Ἀλλὰ τὸν δρόμον
 τοῦ βίου πᾶς ἄνθρωπος, ὅταν ἅπαξ περάσῃ τῶν μητροῶν
 ὠδίνων τὰς πύλας, ἀναγκάζεται ἔπειτα βαδίζειν συνεχῶς
 καὶ ἀδιακόπως, προχωρῶν πρὸς τὸ τέλος ἀνεπίστροφος
 καὶ δρομαῖος. Βάδιζε, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ χρόνος, ὡς
 βαρὺς ἐπείκτης καὶ διώκτης, ἀδυσώπητος ἐρεστώς· καὶ
 ἡμέρα καὶ νύξ καὶ ὥρα πᾶτα σοβρῶς ἐπαναλαμβάνει·
 Βάδιζε! ποῦ; πρὸς τὸν τάφον! Ἐκεῖ σὲ περιμένει ἡ ἀπ'
 αἰῶνος στηλογραφηθεῖσα διαθήκη ἐκείνη τοῦ Αἰωνίου «θα-
 νάτῳ ἀποθανῇ! Ἐκεῖ παραδώσεις τὸν χρόνον εἰς τὸν
 χρόνον. Σὺ δὲ πρὸς τὸν ὕψιστον Δημιουργόν σου μεταχω-
 ρήσεις, τὸν Θεὸν τῶν πνευμάτων καὶ πάσης
 σαρκός, οὗτινος ὁ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς ἀνωθεν ἐπι-
 βλέπει εἰς ὅλα τῆς ὁδοιπορίας σου τὰ διαθήματα καὶ
 τὰς πράξεις. «Αἱ ὁδοὶ ἡμῶν ἐναντίον αὐτοῦ
 διὰ παντός· οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν αὐτοῦ, καὶ ἅπαντα τὰ ἔργα ἡμῶν ὡς
 ὁ ἥλιος (φανερὰ) ἐνώπιον αὐτοῦ» (α). Ἐπειδὴ
 λοιπὸν ὑπάρχει τοιαύτη καὶ ἀναγκαία καὶ ταχεῖα καὶ
 ἀνεπίστροφος ἢ τοῦ βίου ὁδοιπορία, μένει πλέον εἰς ἡμᾶς
 ἡ φροντίς, ἵνα πάντες βαδίζωμεν ἐτοιμαζόμενοι πρὸς τὴν
 μεγάλην ἐκείνην ἀποδημίαν. Γίνεται δὲ ἡ τοιαύτη ἐτοι-

(α) Σ. Σερ. ιζ. 15. 19.

μασία, όταν εκπληρώμεν τῆς πρὸς θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης τὰ νενομοθετημένα χρέη. Βαδίζεις ἀδελφε· καθ' ὅλους τοὺς σταθμοὺς τῆς ζωῆς « ἐν ὁδῷ δικαίων; » ἔχεις λύχνον τοῖς ποσὶ σου καὶ φῶς ταῖς τρίβοις σου, τὸν νόμον τοῦ θεοῦ; κατευθύνεις καὶ κατορθοῖς τὴν ὁδόν σου καὶ νεώτερος καὶ ἕως γήρως καὶ πρεσβείου, στοιχῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς τῆς θείας δικαιοσύνης (α); τότε διέρχῃ εὐεργετῶν. καὶ ὅσω προχωρεῖς, τοσούτω μᾶλλον προκόπτεις εἰς τὸν διὰ τῆς εὐσεβείας ἁγιασμόν καὶ καθαρισμόν. « Καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι » (β). Καὶ φθάνεις εἰς τὸ τέρμα πλήρης ἀγαθῶν ἐλπίδων, ὡς ἐργάτης πιστός, ὅστις ὑπάρχει πρὸς τὸν Δεσπότην ἀποληψόμενος τοῦ καμμάτων τὸν μισθόν. Κληθεὶς εἰς τὸν κόσμον ὑπὸ θεοῦ, ἐπλήρωσας τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς σου, καὶ ἐπιστρέφεις εὐελπίς πρὸς αὐτόν. « Ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ὁ δὲ κακοποιῶν οὐκ ἔγνωκε τὸν θεόν » (γ). Βαδίζεις πάλιν κατὰ τὰ θελήματα τῆς σαρκός; καὶ περιπατεῖς, οὐ καθὼς σε κέκληκεν ὁ Κύριος, ἀλλ' ἐν ἀνομίαις ποικίλαις, ἀδικῶν καὶ τύπτων τοὺς συνδούλους; (δ)· καὶ τότε διέρχῃ, καί τοι κακεργετῶν καὶ κακοποιῶν, ἀλλ' ὅμως διέρχῃ καὶ τότε, καὶ διαβαίνεις ταχέως, οὐδὲ γίνονται τὰ βήματά σου χρονιώτερα καὶ βραδύτερα δι' ὅσας συγχρόνως μετ' αὐτῶν συνεχίζεις πράξεις τῆς ἀδικίας. Καὶ τότε, βῆμα ταχύ! καὶ φθάνεις κακοδαίμων εἰς τὸ τέρμα, παρομοιάζων ἀπο-

(α) Ψαλ. α, 6, ριή, 9.

(β) Ἀποκ. κδ' 11.

(γ) Γ. Ἰωάν. 11.

(δ) Ματθ, κδ, 49.

νένοημένον κατὰδικον, ὅστις φέρων ἐπὶ τοῦ τραχήλου τὸ
 σχοινίον τῆς ἀγχόνης, ἀτακτεῖ καὶ ἀσχημονεῖ καθ' ὁδόν,
 ἀπαγομένους εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης. "Ἦδη, φερόει-
 πεῖν, διαβαίνεις τῆς ἀνθηρᾶς νεότητος τὸν σταθμόν· πο-
 ρεύεσαι ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν; καταχρᾶσαι τῆς ἡλικίας τὴν
 ἀκμὴν; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ, πρὸς ὃν
 ὑπάγεις, Δημιουργοῦ σου, κράζων ὡς ὁ ἄλλος ἐκεῖνος τοῦ
 Ἰώβ· «Ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ· ὁδοὺς σου εἰδέ-
 ναι· οὐ βούλομαι·» (α) πορεύου, καὶ καταρῶν ποῦ, καὶ
 ἀδίκει, διότι θέλεις, «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι,
 καὶ ὁ ῥυπὼν ῥυπωσάτω ἔτι» (β). ἄλλ' ὅμως —
 βιάδιζε! Ἐφθασας ἤδη εἰς τὸν εὐπαγῆ τῆς ἀνδρικῆς ἡλι-
 κίας σταθμόν! πάλιν ἐκτείνεις χεῖρας εἰς ἀνο-
 μίας; καὶ ἐρ' ὅσον μακρύνεις τὴν πορείαν συμμακρύν-
 νεις καὶ τὴν ἄλυσιν τῶν ἀδικιῶν σου; καὶ κρύπτεις κατὰ
 τοῦ συνοδίτου σου σκάνδαλα καὶ παγίδας ἐν ὁδῷ ταύ-
 τη ἣ πορεύεσθε κοινῶς; παρανόμει καὶ ἀδίκει,
 διότι θέλεις. «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι». Βιά-
 διζε! Κατήντησας, τέλος, εἰς τῆς γεροντικῆς καὶ πρεσ-
 βυτικῆς ἡλικίας τὸν σταθμόν, τὸν σεσαθρωμένον καὶ ἐτοι-
 μόρροπον. Πάλιν κακοποιεῖς; «οὐδὲ προσώχθισας
 τῇ κακίᾳ; «οὐδὲ ἡβουλήθης συνιέναι» τοῦ
 ἀγαθούνα; (γ) ἀλλ' ἔτι μένεις πεπωρωμένος, καὶ
 ἀπεπαλαιωμένος ἡμερῶν κακῶν; (δ) ἀδί-
 κει τὸ τελευταῖον, «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι»!
 Βιάδιζε-, καὶ ὁ τάφος ἐγγύς. Κατάβα! Πρὶν ὅμως

(α) Ἰώβ. γα, 14.

(β) Ἀποκαλ. κβ', 11.

(γ) Ψαλ. λβ', 3, 4.

(δ) Σωσάν. 52.

κλείσης τὰ ὄμματα, στρέψον τὸ βλέμμα τῆς συνειδήσεως
ὀπίσω. τί βλέπεις; τί ἀκούεις; τὰ μακρὰ τῶν ἀδικημάτων
σου ἴχνη, καὶ τὰς κατάρτας τῆς κατόπιν σου ἐπερχομένης
γενεᾶς· Ἐπίστρεψον τὰς ὀψεις καὶ πρὸς σεαυτὸν· μόνος ἦδη
μένεις καὶ εὐσύννοπτος, ἔρημος πάντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ δυ-
στήνου σαρκίου γεγυμνωμένος, αὐτὴν ἔχεις τὴν ψυχὴν.
φεῦ! πόσας ἔχει κηλῖδας εἰς βάθος ἐντετηκυίας! πόσαι
μέλαιναί τῶν πράξεών σου εἰκόνες, ὥς ἂν σκιαὶ φοβεραὶ,
περιστοιχοῦσι τὸ συνειδός σου. « καὶ τὰ ἔργα αὐ-
τῶν, μετ' αὐτῶν »! Ἀπόβλεψον, τέλος, καὶ πρὸς τὸ
περιμένον σε δικαστήριον, οὗτινος αἱ αἰῶνιοὶ θύραι ἦδη
ἀνοίγονται ἔμπροσθέν σου. Ὡ ποία φρίκη! Ὅποιος τρόμος!
Ὡ φεῖσα! Κύριε, ἐλέησον Κύριε, καὶ μὴ καταλίπῃς εἰς
τὴν ἐσχάτην ταύτην ἀπόγνωσιν μηδέν τῶν πιστῶν σου
λατρευτῶν· μηδεὶς ἡμῶν ἀποθάνοι ἐν ταῖς ἀμαρ-
τίαις αὐτοῦ » (α)! ἀλλὰ καταξίωσον ἕκαστον ἵνα
τὴν βραχεῖαν τοῦ προσηκείου βίου πορείαν διέλθῃ
εὐεργετῶν.

§. ιε. Ταῦτα σήμερον ἡμᾶς, ἀδελφοί, συντόμως ὑπο-
μιμνήσκει τὸ μνημόσυνον τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλαδέλφων
Ζωσιμάδων, οἵτινες ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν συνεμέτρησαν
πρὸς τὰς εὐποιίας, ἀγαθοποιούντες καὶ ἰδὲα καὶ κοινῇ καὶ
οὐλεύουσιν τὴν πατρίδα, καὶ βασιλεύουσιν. Σὺ δὲ Κύριε
Παντοκράτωρ, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος
τῶν κυριευόντων, ἐπουράνιε Βασιλεῦ, τὸν θεοσεβέστατον
καὶ φιλόχριστον Βασιλέα, ὃν ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ
τῆς γῆς σου, στερέωσον καὶ φώτισον εἰς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ
σου. Τὴν ἀγίαν ἡμῶν πίστιν, τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν

(α) Ἰωάν. 8, 21.

στήριξον ἀσάλευτον εἰς τὰς καρδίας τῶν λατρευτῶν σου·
Τὰ ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα πράϋνον· Τὸν κόσμον,
τὸν πολυτάραχον κόσμον, εἰρήνευσον· Τὴν ἀγέχην σου Ἐκ-
κλησίαν, τὴν ἐπὶ γῆς στρατευομένην καὶ πολλαχῶς κυ-
μαινομένην, καλῶς διαφύλαξον· Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς
ζωῆς ἡμῶν, παράλαβε καὶ ἡμᾶς ἐν μετανοίᾳ, καὶ τοὺς
προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν, ἐν οἷς καὶ
τοὺς εὐεργέτας Ζωσιμάδας, ἐν σκηναῖς δικαίων τάξον, πᾶν
ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν ὁ μόνος ἀναμάρτητος
συγχωρήσας, καὶ μετόχους ἀναδείξας τῆς ἡτοιμασμένης
εἰς τοὺς εὐλογημένους τοῦ πατρὸς σου βασιλείας τε καὶ
μαχαριότητος. Ἀμήν.

Τῶν ἀοιδίων Ζωσιμάδων, τῶν πιστῶν τῆς ὀρθοδόξου
Ἐκκλησίας υἱῶν καὶ θεραπευτῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Τῶν ἀοιδίων Ζωσιμάδων, τῶν φιλογενεστάτων τῆς
κοινῆς πατρίδος εὐεργετῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Τῶν ἀοιδίων Ζωσιμάδων, Θεοδοσίου, Ἀναστασίου,
Νικολάου, Ζώη, Μιχαήλ, τῶν φιλαδέλφων τῆς ἐλευθέρως
Ἑλλάδος εὐεργετῶν, καὶ τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ τῶν
ἀδελφῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

H.

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείαν
τῆς Ἐπικρατείας

Ὑστερήσαμεν μὴ ἀπευθυνθέντες πρὸς τὴν Γραμματείαν ταύτην. ὥς μετ' οὐ πολὺ ἐκθησόμενοι πρὸς τε τὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς τὸ Δημόσιον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατεθέντων ἡμῖν χρεῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτε εἵσπραξις τῶν συνδρομῶν ἐδεῖτο καιροῦ τινας, καὶ ὁ σεβάσμιος Οἰκονόμος ἀσθενῶς ἔχων ὀψιαιτέρον συνέταξε τὸν ἐκφωνηθέντα λόγον, ἀνεβάλομεν ἐπὶ ποσὸν τὴν δημοσίευσιν τῶν τῆς Ἐπιτροπῆς πράξεων.

Ἐν δὲ τούτῳ χρέος ἡμῶν ἐνομίσσαμεν ἵνα μὴ ὑπερβῶμεν ἐπὶ πλεόν τὴν πρὸς τὴν Γραμματείαν ἐπιστολὴν ταύτην, δι' ἧς κυρίως παρακαλοῦμεν αὐτήν, ὅπως βάλῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τὰς βαθείας εὐχαριστήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν γενναίαν συνδρομὴν καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τὴν συνέργειαν περὶ τὴν τέλεισιν τοῦ μνημοσύνου.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἀσπασάμενος προθύμως τὴν εὐσεβῆ ἐπιθυμίαν, ἣν ἐξέφρασαν οἱ ἐν Ἀθήναις λόγιοι πρὸς τιμὴν τῆς σεμνῆς τῶν Ζωσιμάδων ἀδελφότητος, ἀπέδειξε πασιδῆλως, ὅτι συγκοινωνεῖ τῶν γενναίων αἰσθημάτων, ἅτινα ἀναφαίνονται ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Ἰδίως δ' εὐγνωμονοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ Αὐτοῦ Με

γαλειότης ἐπεψηφίσατο τὴν παρὰ τῶν ἐντολέων αὐτῆς γε-
νομένην ἐκλογὴν, σπεύσει ἐντὸς ὀλίγου, ἵνα δώσῃ τῶν πε-
πραγμένων ἀκριβῆ λόγον πρὸς τε τὸ Δημόσιον καὶ πρὸς τὴν
Κυβέρνησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίου 1842.

Ἡ ἐπὶ τοῦ μνημοσύνου τῶν Ζωσιμάδων Ἐπιτροπή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΝΙΑΝ

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΣΧΙΝΑΣ.

ΓΕΩΡ. Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ.

Διόρθωσις σελ. 10.

εὐερεστήσαντες γρ. εὐεργετήσαντες.

Πρὸς τὴν σελ. 15.

Γεώργιος Καραμάνος ἔδωκε δρ. 10.

...